

Solvency II rapportage 2019 aan het publiek

Auteur
EOC

Datum
26-03-2020

Versie
Definitief v 1.0

Inhoud

1	Management Samenvatting	4
1.1	Wijzigingen ten opzichte van vorige rapportageperiode	5
2	Bedrijf en resultaat	5
2.1	Bedrijfs- en externe omgeving	5
2.2	Doelstellingen en strategie	9
2.3	Resultaten uit verzekeringsactiviteiten	10
2.4	Resultaten uit beleggingen	12
2.5	Operationele en overige baten en lasten	14
3	Governance systeem	15
3.1	Algemene governance-afspraken	15
3.2	Beloningsbeleid	20
3.3	Geschiktheid en betrouwbaarheid	23
3.4	Risicomanagementsysteem	24
3.6	Intern controlesysteem en compliance	37
3.7	Interne Audit functie	38
3.8	Actuariële functie	40
3.9	Uitbesteding	41
3.10	Overige informatie	43
4	Risicoprofiel	44
4.1	Verzekeringstechnisch risico	44
4.2	Marktrisico	45
4.3	(Tegenpartij) Kredietrisico	46
4.4	Liquiditeitsrisico	47
4.5	Operationeel risico	47
4.6	Andere materiële risico's	47
4.7	Stresstests en gevoeligheidsanalyses	48
4.8	Elke andere bekendmakingen	48
5	Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden	50
5.1	Activa	52
5.2	Technische voorzieningen	53
5.3	Overige Voorzieningen	57
5.4	Alternatieve methodes voor waardering	57
5.5	Overige informatie	57
6	Kapitaalbeheer	58
6.1	Kapitaalbeleid	58
6.2	Eigen vermogen	60
6.3	Solvency Capital Ratio en Minimum Capital Ratio	63
6.4	Overige informatie	64

Versiebeheer	Datum	Toelichting
Concept 0.1	12 februari 2020	Eerste versie
Concept 0.2	24-03-2020	Na bespreking met Bestuur
Definitief 1.0	26-03-2020	Na bespreking met A&R en RvC

Distributie	Van	Aan
Definitief 1.0	Manager Finance & Control	Bestuur
Definitief 1.0	Manager Finance & Control	A&R
Definitief 1.0	Manager Finance & Control	RvC
Definitief 1.0	Manager Finance & Control	DNB

1 Management Samenvatting

Voor u ligt de kwalitatieve rapportage richting het publiek van E.O.C. Onderlinge Schepenverzekering U.A. (hierna EOC) voor de periode 2019. Deze rapportage maakt samen met de rapportage richting de toezichthouder en de verzekeringsstaten (kwantitatieve rapportagetemplates) onderdeel uit van de jaarlijkse reguliere rapportage richting De Nederlandse Bank (DNB).

Deze rapportage beschrijft de aard van de onderneming, de doelen die EOC zich heeft gesteld, haar risicoprofiel en de bedrijfsresultaten.

“U wilt met een gerust hart kunnen varen en weten dat er achter u een verzekeringsmaatschappij staat die kennis van zaken heeft en die er in geval van schade 24 uur per dag voor u is. Denk daarbij niet alleen aan casco'schade, maar ook een schade aan lading, milieu en personen, stremmingen, rechtsbijstand en aansprakelijkheid.”

EOC Onderlinge Schepenverzekering U.A.

EOC is een Onderlinge die is ontstaan medio 2014 uit de fusie tussen EFM onderlinge schepenverzekering en Oranje scheepsverzekeringen. De leden zijn de eigenaren van EOC. De leden zijn allemaal met hun schip verzekerd bij EOC, “de onderlinge specialist in scheepsverzekeringen”. Naast deze leden zijn er ook circa 16.000 verzekerden die geen lid zijn maar wel een verzekering hebben afgesloten bij EOC.

DOV N.V.

DOV N.V. (hierna DOV) was tot eind 2018 een 100% dochter van EOC die circa 4.200 verzekerden had in de pleziervaart. De Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen van EOC vormden ook de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen van DOV. Vanaf 1 januari 2019 is de verzekeringsportefeuille van DOV overgegaan naar EOC. Vanaf die datum is aan de DOV verzekerden een verzekering van EOC aangeboden. Het overgrote deel heeft van dit aanbod gebruik gemaakt. In 2019 is DOV N.V. geliquideerd.

Activiteiten

EOC verzekert haar schepen rechtstreeks en via bemiddeling van tussenpersonen en assurantiemakelaars. De dienstverlening kenmerkt zich door een hoge mate van kennis van de branche en service. De verzekeringen waarvoor EOC zelf risicodragend is hebben betrekking op casco, inboedel, stremmingen en aansprakelijkheid. De verzekeringen die EOC veelal in een totaalpakket aan de leden en verzekerden verstrekt maar waarvoor EOC zelf geen risicodragend is betreffen Protection & Indemnity (P&I), scheepsrechtbijstand, aansprakelijkheid bedrijf, aansprakelijkheid particulier en ongevallen. Nagenoeg alle verzekeringen hebben betrekking op de binnenscheepvaart, pleziervaart, chartervaart en visserij in met name Nederland, maar ook een klein deel in Duitsland, België en Frankrijk.

Resultaat en eigen vermogen EOC

Het boekjaar 2019 is afgesloten met een resultaat na belasting van € 1,0 miljoen (2018: 120.000). De solvabiliteitsratio op basis van Solvency II bedraagt eind 2019 voor EOC Solo 266% . Het solvabiliteitskapitaalsvereiste bedraagt per ultimo 2019 € 14,8 miljoen (2018: € 14,3 miljoen) Het beschikbaar eigen vermogen op Solvency II grondslagen bedraagt per einde 2019 € 39,3 miljoen (2018: € 38,5 miljoen).

1.1 Wijzigingen ten opzichte van vorige rapportageperiode

Ten opzichte van de vorige rapportageperiode hebben zich de volgende wijzigingen voorgedaan:

Governance

Er hebben zich geen noemenswaardige aanpassingen in de governance voorgedaan. Vanaf 1 maart 2020 is een nieuwe bestuurder geworven. Deze zal tezamen met de heer Visser het bestuur vormen. De heer Visser zal de voorzitter van de RvB zijn.

Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

Er hebben zich geen aanpassingen in de waarderingsgrondslagen voorgedaan.

Waarderingen voor jaarrekening doeleinden

Er hebben zich geen aanpassingen in de waarderingsgrondslagen voorgedaan.

2 Bedrijf en resultaat

EOC is “de onderlinge specialist in scheepsverzekeringen” voor de binnenvaart, pleziervaart, chartervaart en visserij. Expertises en keuringen worden voor de leden en verzekerden uitgevoerd door EOC Expertise B.V. Daarnaast kunnen leden en verzekerden terecht voor overige verzekeringen bij EOC Verzekeringsadvies B.V. dat in een breed scala aan verzekeringen bemiddeld.

2.1 Bedrijfs- en externe omgeving

Materiële branches en externe omgeving

De branche waarin EOC actief is betreft: “Marine, luchtvaart en transport verzekeringen”. Hierbinnen is EOC alleen actief binnen “Marine” en dan alleen in de binnenvaart, pleziervaart, chartervaart en visserij.

Beroepsvaart - de oorsprong van EOC en haar rechtsvoorgangers ligt 180 jaar terug. Beroepsvaarders stonden voor elkaar garant in zogenaamde compacts. En zo is het nog steeds, zij het nu in de vorm van een onderlinge waarborg maatschappij. De risico's zijn wel anders geworden. Ondermeer doordat de schepen veel veiligheidsvoorzieningen aan boord hebben en (weers-) omstandigheden beter voorspeld kunnen worden, zijn de risico's kleiner geworden. Tegelijkertijd zijn de “risico's” toegenomen doordat er meer gevaren wordt, de lading vaak duurder is en de schepen technisch complexer zijn. De verzekerde schepen betreffen met name zogenaamde droge lading schepen, maar ook tankers, motorbeunschepen, motorpassagiersschepen, duwboten en andere schepen. Het vaargebied van de schepen is vooral Nederland, Duitsland, België en Frankrijk.

Pleziervaart - EOC heeft circa 17.000 verzekerde schepen in de pleziervaart, De pleziervaartmarkt kenmerkt diverse schepen. Van sloepen tot grote jachten en kleine zeilboten tot woonboten. Met uitzondering van de woonboten houden de leden en verzekerden het schip veelal recreatief aan.

Chartervaart - Dit zijn hoofdzakelijk voormalige bedrijfsvaartuigen die weer onder zeil gebracht zijn en waarmee men met betalende passagiers vaart. Het vaargebied beperkt zich hoofdzakelijk tot de Nederlandse binnenwateren en de Waddenzee.

Visserij - Dit zijn voornamelijk zogenaamde garnalen- en mosselkotters waarbij het vaargebied zich beperkt tot de Nederlandse, Duitse en Deense kustwateren.

Belangrijke gebeurtenissen in het afgelopen jaar

In 2019 hebben zich gelukkig geen grote stormen voorgedaan. We zijn er natuurlijk een aantal grote schades geweest. De grootste was begin 2019 toen een schip dat bij EOC verzekerd is in de westerschelde zonk. Hierbij is tot groot verdriet de matroos omgekomen.

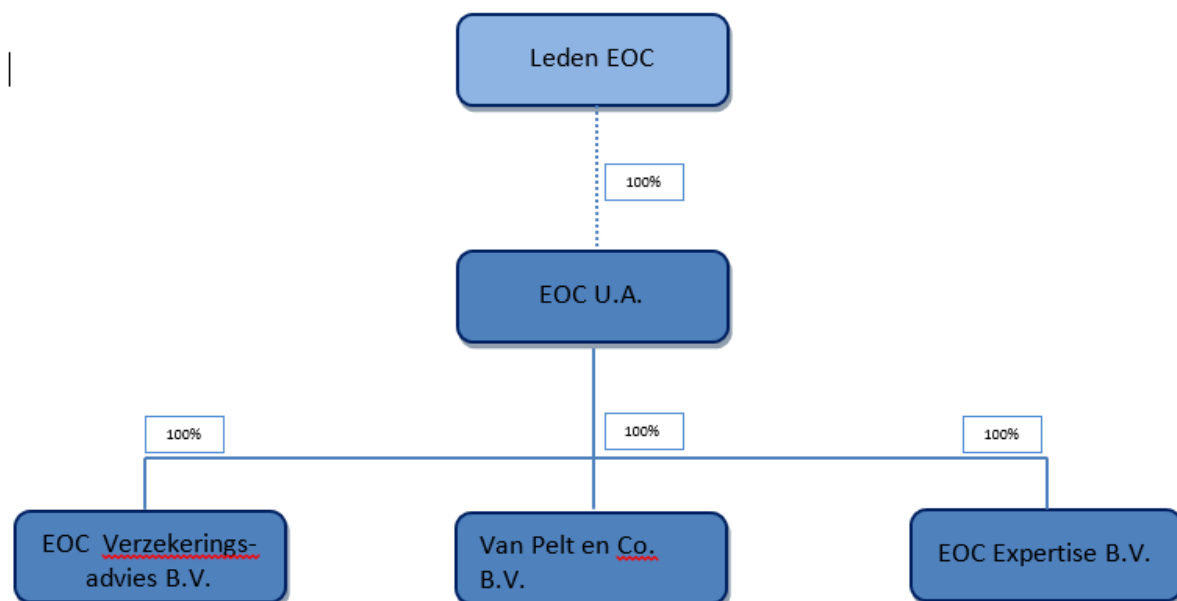
Overige externe omgeving

Wetgeving en toezicht zijn een steeds belangrijker omgevingsfactor voor EOC Solvency II, het toezichtregime vanuit Europa, moet ertoe bijdragen dat het vertrouwen in de financiële sector weer groeit en verzekeraars te allen tijde aan de verzekeringsverplichtingen kunnen voldoen. Solvency II betekent ondermeer een risicogebaseerde berekening van de solvabiliteit. Daarnaast zijn er vele eisen ten aanzien van de governance zoals het bestuur, het interne toezicht (RvC) en de sleutelfuncties risicomanagement, compliance, actuariaat en interne audit. Daarnaast is EOC een zogenaamde Organisatie van Openbaar Belang (OOB).

Juridische structuur

De juridische structuur is opgenomen in onderstaande figuur. In het afgelopen jaar is deze niet gewijzigd.

Figuur 1 Organogram EOC Groep

Groep

- Onderlinge Schepen Verzekeringen U.A. (EOC) is 100% eigenaar en moeder van:
 - EOC Expertise B.V.; verricht schade-expertise, keuringen en inspecties voor EOC en verricht keurings- en certificeringswerkzaamheden voor de leden en verzekerden.
 - Van Pelt & Co B.V.; verricht ingenieurswerkzaamheden en taxaties voor EOC, leden, verzekerden en derden.
 - EOC Verzekeringsadvies B.V.; bemiddelt in diverse verzekeringen voor EOC, leden, verzekerden en derden.

Toezichthouder

De toezichthouder voor EOC met betrekking tot het prudentiële financieel toezicht is DNB, Westeinde 1, 1017 ZN Amsterdam (www.dnb.nl). De toezichthouder voor EOC en DOV met betrekking tot het gedragstoezicht is de Autoriteit Financiële Markten (AFM), Vijzelgracht 50, 1017 HS Amsterdam (www.afm.nl).

Accountant

De accountant van EOC is Deloitte, Gustav Mahlerlaan 2970 1081 LA Amsterdam (www.deloitte.com/nl).

Juridische of toezichtkwesties

In het afgelopen jaar zijn er geen toezichtkwesties geweest. Periodiek vinder er gesprekken plaats tussen DNB en het bestuur. In deze gesprekken vindt wederzijdse informatie-uitwisseling plaats over de stand van zaken en diverse DNB thema's.

In hoofdstuk 3 "Governance systeem" wordt verder ingegaan op de structuur van EOC.

Markt

EOC is een van de twee onderlinge/coöperatieve verzekeraars die actief is in de Nederlandse binnenvaart. Daarnaast bieden commerciële verzekeraars hun producten aan door middel van coassurantie via gespecialiseerde verzekeringsmakelaars. Op beperkte schaal werkt EOC samen met het intermediair (gespecialiseerde makelaars en banken). De verzekerde vloot van EOC bestaat voor het overgrote deel uit Nederlandse eigenaren. Er worden beperkt schepen verzekerd van eigenaren in andere landen als Duitsland, België, Frankrijk en Luxemburg.

In de beroepsvaart is beperkt sprake van groei. Met name de concurrentie van de commerciële verzekeraars is de afgelopen jaren merkbaar. Deels wordt dit veroorzaakt doordat EOC een full service model heeft waarbij verschillende producten en verzekeringen in een totaalpakket worden aangeboden, de service hoog is, waarbij geen sprake is van een cafetariamodel. Vanzelfsprekend is dit model kwetsbaar indien de inkomsten van leden onder druk staan. In de bedrijfsvoering van onze leden worden de komende jaren grote verschuivingen verwacht. Het traditionele familiebedrijf (man/vrouw met één schip) zal steeds meer verdwijnen en plaats maken voor grote of kleinere rederijen. Wel zullen specifieke en goed geleide familiebedrijven zeker overleven. Ook in de eigendomsstructuur zal verandering optreden. Er zal steeds meer sprake zijn van gezamenlijk eigendom, huurkoop en leaseconstructies.

Verwachtingen boekjaar 2020

De verzekeringsbranche zal de komende jaren verder geconfronteerd worden met een groot aantal uitdagingen. Technologische innovaties, groeiende wet- en regelgeving en mogelijk nieuwe verzekeren zorgen ervoor dat verzekeraars constant moeten veranderen en verbeteren. Voor EOC geldt dit ook en daarbij zullen we keuzes maken in waar we onze mensen en kapitaal op inzetten. Zaken die een gevolg zijn van veranderingen in wet- en regelgeving zullen we natuurlijk oppakken, naast het verder verbeteren van onze onderlinge. Daarmee spelen we in op de (veranderende, toekomstige) wensen van onze leden en verzekeren. In 2020 zal EOC dan ook verder werken aan de ingeslagen koers en doorgaan met het ontwikkelen van nieuwe, onderscheidende, verzekeringsproducten en aanvullende diensten voor onze leden en verzekeren, inzetten op voorkomen van schade en het verbeteren en automatiseren van processen.

EOC blijft trouw aan haar onderlinge principes en om daar invulling aan te geven zal naast kennis verder geïnvesteerd worden in servicegerichtheid en bereikbaarheid, zodanig dat wij onze leden en verzekeren in geval van schade weer goed en snel "terug in de vaart" kunnen brengen.

EOC heeft een solide financiële positie. De verwachting is dat we deze positie kunnen vasthouden, ondanks een stijging van enkele kostenfactoren. We verwachten deze kostenstijging te kunnen compenseren met de voordelen van verdere optimalisering en automatisering van de werkprocessen. De stijging in de schadelast die we de laatste jaren hebben gezien verwachten we te kunnen stabiliseren.

Verwachtingen beroepsvaart

De verwachting van de Europese Commissie is dat vervoer over water ook op de lange termijn een belangrijke rol blijft spelen, als groene vorm van transport. Daarvoor blijven investeringen in de sector nodig. Momenteel wordt volop geëxperimenteerd met alternatieve brandstoffen en aandrijftechnieken waarbij EOC vaak gevraagd wordt mee te denken. Wij gaan ervan uit dat deze ontwikkeling zich in 2020 zal voortzetten en dat de vraag naar verzekeringsoplossingen hiervoor verder zal toenemen.

Verwachtingen pleziervaart

Het aantal verzekerde pleziervaartuigen laat in onze portefeuille al jaren groei zien, terwijl de markt in omvang krimpt. Ook in 2020 verwachten wij verder te groeien. EOC profileert zich steeds prominenter in de pleziervaart als verzekeraar die kwaliteit en service levert en dit werp zijn vruchten af.

Concurrentiepositie

Nadat in eerdere jaren niet is getornd aan bestaande premies en aan het uitgebreide pakket met dekkingen zijn de laatste drie jaren de premies aangepast met de inflatie en daar waar de schaderatio's dit noodzakelijk maakten de premies verhoogd. EOC zal blijven beoordelen of het aanbod van EOC nog overeenkomt met de wensen van (toekomstige) leden en verzekerden. Momenteel investeert EOC ondermeer in ICT en medewerkers. Enerzijds wordt dit ingegeven door uitgebreidere wetgeving en anderzijds moet dit leiden tot een effectievere en efficiëntere organisatie.

Covid-19

Covid-19

Op het moment dat de accountant de jaarrekening controleert is in Nederland en de wereld een uitbraak van het Corona virus gaande. Inmiddels heeft deze de status van pandemie en heeft de Nederlandse regering ingrijpende maatregelen genomen. De impact hiervan op EOC is dat EOC en haar medewerkers zich vanzelfsprekend conformeren aan de afgekondigde maatregelen en richtlijnen. Dit betekent bijvoorbeeld dat we momenteel een minimale bezetting op kantoor hebben en dat veel medewerkers thuis werken. Als we dit schrijven bereiden we ook de mogelijkheid voor dat alle medewerkers thuis gaan werken.

De impact op onze klanten is vooralsnog vooral merkbaar in de charter- en passagiersvaart. Deze sector wordt hard getroffen door de maatregelen. Door de financiële ondersteuning die de regering heeft aangekondigd verwachten wij dat werk-loosheid en faillissement kan worden voorkomen, maar het zal desondanks een zwaar jaar worden voor deze leden. In de andere categorieën schepen (drogeladingvaart, tankvaart, containervaart, visserij, wonen op het water en pleziervaart) is de impact naar verwachting kleiner, maar wel aanwezig. Goederenstromen zijn afgenomen en de mogelijkheid van een recessie kan niet worden uitgesloten. Eerdere crises hebben gelukkig aangetoond dat zowel EOC als onze leden ook goed bestand zijn tegen deze situaties, mochten die zich voordoen. EOC volgt de ontwikkelingen op de voet en ondersteunt haar leden daar waar mogelijk.

Waardedalingen van middelen hebben een (eenmalige) negatieve impact op het resultaat en vermogen. Van oudsher gaat EOC prudent om met de haar toevertrouwde middelen. Hierdoor valt de omvang van deze verliezen voor EOC te overzien. Liquiditeiten zijn geconcentreerd bij Nederlandse systeembanken. Obligaties hebben over het algemeen een korte looptijd. Er is alleen in Nederlandse hypotheek belegd waarbij de waarde van het onderpand ruimschoots de hypotheek dekt. De aandelenportefeuille is ruim gespreid met een selectie van vooral duurzame en solvabele ondernemingen. Herverzekeraars verstrekken voorschotten indien de doorlooptijd van de schade lang is. Jaarlijks doet EOC een eigen risicobeoordeling, waarin de impact van verschillende scenario's (voor en ná maatregelen) op het eigen vermogen en de solvabiliteitsratio van EOC wordt bepaald. EOC is een solvabele verzekeraar en ook in deze scenario's blijft EOC voldoen aan de door DNB gestelde solvabiliteitsisen.

Het zijn onzekere tijden en het Bestuur en de medewerkers van EOC volgen de situatie nauwlettend, zodat wij kunnen blijven zorgen voor continuïteit voor ons samen. Dat is immers onderling verzekeren.

2.2 Doelstellingen en strategie

Missie

EOC is een toonaangevende vereniging die eigenaren van schepen continuïteit verschaft en ontzorgt door sterke maritieme verzekeringsproducten en diensten te bieden, zonder winstoogmerk.

Visie

EOC is **verankerd**. Wij hebben maritieme roots. Vanuit onze oorsprong kennen wij de vaart en voelen met haar mee. Onze deskundigheid op het gebied van keuring, acceptatie, schadebehandeling en schade-expertise zetten wij op voortvarende wijze in, in het belang van onze leden.

EOC is **voortvarend**. Met trots kijken wij terug op het verleden maar ook naar wie wij zijn in het heden. Wij zijn gemotiveerd om op slagvaardige wijze de leidende rol in de beroepsvaart te bestendigen en verder uit te bouwen en deze kennis te gebruiken om een grotere rol in de pleziervaart te verwerven.

EOC is **helder** in haar doelen, in haar bedrijfsvoering, in haar adviezen en in haar voorwaarden. Wij zijn van en voor de leden. Wij zijn bereikbaar, informatief en compleet.

Doelstellingen

Bij de missie en de visie van EOC past de Customer Intimacy discipline. Hierin dient de organisatie (op onderdelen) uniek te zijn. Hoog te scoren. EOC geeft hieraan invulling door onze leden en verzekerden concrete voordelen te bieden ten opzichte van de concurrentie. Op de andere disciplines zoals product- en prijsbeleid moet minimaal voldaan worden aan de basisvereisten. In veel gevallen liggen die basisvereisten op de andere disciplines op een hoog niveau bijvoorbeeld omdat veel branchegenoten deze discipline hebben gekozen. Dit geldt in de verzekeringsbranche, waar een hoog basisniveau van operational excellence randvoorwaardelijk is om te overleven.

2.3 Resultaten uit verzekeringsactiviteiten

Tabel 1 kerncijfers EOC

	2019	2018
<i>Premie (bedragen * € 1.000)</i>		
E.O.C. Onderlinge Schepenverzekering U.A.	27.911	24.448
Compact DOV N.V.	0	1.641
Premie	27.911	26.089
<i>Omzet (bedragen * € 1.000)</i>		
- Van Pelt & Co B.V.	91	117
- EOC Expertise B.V.	1.995	2.133
- EOC Verzekeringsadvies B.V.	452	435
Omzet vóór eliminaties	2.538	2.685
Eliminaties *)	-1.702	-1.642
Omzet ná eliminaties	836	1.043
Verzekerd bedrag (* € 1 mln.)	4.120	4.130
Nettoschade (* € 1.000)	15.005	13.791
Waarborgsommen (* € 1.000)	4.317	4.558
Overige reserves voor resultaatbestemming (* € 1.000)	30.814	30.694
Solvency II ratio **)	266%	269%
<i>Schademeldingen</i>		
Beroepsvaart, casco en machinerieën	2.193	2.548
Pleziervaart, casco en machinerieën	1.131	1.017
Compact DOV N.V.	0	453
Totaal	3.324	4.018

*) Dit betreft de eliminatie van de intercompany-omzet van Van Pelt & Co B.V., EOC Expertise B.V. en EOC Verzekeringsadvies B.V.

**) Het Solvency II vermogen is bepaald op basis van de marktwaarde in overeenstemming met de voorschriften van de geldende Solvency II richtlijnen

Ontwikkelingen beroepsvaart

Het aantal verzekerde schepen is ongeveer gelijk gebleven. De premie is iets hoger als gevolg van de premiestijging. Uit analyse blijkt dat nieuwe toetreders vaak voor EOC kiezen vanwege de uitgebreide dekking, het uitgebreide dienstenpakket en de geleverde service.

Ontwikkelingen pleziervaart

Boekjaar 2019 was voor de pleziervaart een stabiel jaar. Het aantal opzeggingen uit hoofde van de overdracht van de portefeuille van DOV naar EOC viel erg mee. Het totale verlies aan verzekerden werd weer goedgemaakt door nieuwe verzekerden. Ook hier geven nieuwe toetreders aan voor EOC te kiezen vanwege haar specialistische kennis en producten.

Schadelast beroepsvaart

In het algemeen was 2019 een beter schadejaar dan 2018, alleen was het laatste kwartaal weer een stuk slechter dan de eerdere kwartalen. In 2020 is als gevolg van de hogere schadelast de premie verhoogd. Daarnaast zal EOC ook extra aandacht hebben voor het verbeteren van de kwaliteit van de risico's in de portefeuille. Dit willen we bereiken door meer aandacht voor preventie en goede acceptatie.

Schades pleziervaart

De schadelast in de pleziervaart is in 2019 lager uitgekomen dan in 2018. Dit houdt ondermeer verband met twee stormen in 2018 en een brand in een opslagloods.

Herverzekeringsclaims

Door middel van herverzekering beschermt EOC zich tegen grote schommelingen in de schadelast. Het herverzekeringscontract is zo samengesteld dat het zowel bescherming biedt tegen individuele schade-claims als tegen catastrofeschaden. Het contract is via makelaars gesloten op Lloyds in Londen. In de afgelopen jaren is de bruto schade gestegen. Een groot deel van deze stijging kon op grond van het herverzekeringscontract in rekening gebracht worden bij de herverzekeraars. Doordat in de hele maritieme sector de herverzekeringspremies stijgen, stijgt ook de herverzekeringspremie voor EOC. Ook het eigen behoud van de schades die voor rekening van EOC komt is gestegen.

Personeel

Een goed personeelsbeleid is een bepalende factor voor medewerker-tevredenheid. Ook in 2019 is hierover gesproken met de Ondernemingsraad. Andere onderwerpen van gesprek waren de aanpassingen in de pensioenregeling per 1 januari 2020, duurzame inzetbaarheid en verzuimpreventie. Per 31 december 2019 waren er bij EOC 52 werknemers in dienst die samen 46,60 fte vervullen. (57 werknemers en 50,01 fte). Het ziekteverzuim in 2019 is hoger geweest dan in 2018 als gevolg van zowel wel als niet werk gerelateerd langdurig ziekteverzuim van een aantal medewerkers.

Net als voorgaand jaar hebben medewerkers van EOC in 2019 gewerkt aan een groot aantal “interne projecten”. Naast interne verbeteringen en de implementatie van (wettelijke) regelingen is dochteronderneming DOV in 2019 geliquideerd en verbeteren en automatiseren we processen. ICT speelt hierin een steeds belangrijkere rol. Veiligheid en betrouwbaarheid van het ICT systeem en de verschillende data eveneens. Dit alles leidt natuurlijk ook tot werkdruk bij de medewerkers. Het management en Bestuur van EOC is zich hiervan bewust en heeft hier aandacht voor. Het prioriteren van de projecten en de uitvoering ervan is een belangrijk middel om de werkdruk te beperken. Ook zelfsturing van medewerkers en de ruimte om zelf keuzes te kunnen maken moet helpen om de werkdruk te verlagen.

Bij EOC groep waren per 31 december 2019 79 werknemers (2018: 83) in dienst die samen 72 fte (2018: 78 fte) vervullen.

Investerings en kosten

Er zijn in 2019 verdere investeringen gedaan om te voldoen aan wet- en regelgeving zoals die in het kader van de Wet bescherming persoonsgegevens, met betrekking tot ICT en in het kader van Solvency II. In het kader van duurzaamheid is het pand in Meppel overgegaan op ledverlichting en worden in 2020 zonnepanelen op het dak geplaatst.

2.4 Resultaten uit beleggingen

Tabel 2 beleggingen EOC op jaarrekeninggrondslag (in € * 1.000)

Beleggingen EOC op jaarrekeninggrondslag (x € 1.000)	2019	2020
Aandelen	5.661	2.324
Obligaties	4.686	5.683
Hypotheekfondsen	5.135	2.477
Deposito's	-	9.140
Liquide middelen	34.022	24.281
Totaal	49.505	43.906

Einde boekjaar 2019 bedroeg de post overige financiële beleggingen en liquide middelen € 49,5 miljoen (2018 € 43,9 miljoen). € 4,7 miljoen (2018 € 5,7 miljoen) wordt aangehouden als obligaties waarvan € 1,4 miljoen (2018 € 1,4 miljoen) als staatsobligatie en € 3,3 miljoen (2018 € 4,3 miljoen) als bedrijfsobligaties. € 5,7 miljoen wordt aangehouden als aandelen (2018 € 2,3 miljoen) en € 5,1 miljoen (2018 € 2,5 miljoen) als belegging in een hypotheekfonds. Het overige ad € 34,0 miljoen (2018 € 33,4 miljoen) wordt aangehouden als liquide middelen. De rating van de achterliggende partijen inzake obligaties en liquide middelen bedraagt voor 9% (2018 9%) AAA en 91% (2018 91%) A. De opbrengst uit beleggingen (gerealiseerd en ongerealiseerd) bedraagt € 1,4 miljoen (2018 € 0,8 miljoen). De risicokaders van het beleggingsbeleid van EOC zijn zo gesteld dat vrijwel risicovrij belegd wordt zodat te allen tijde de verplichtingen jegens de leden en verzekerden kunnen worden nagekomen.

Als gevolg van het prudente beleggingsbeleid en de buy en hold strategie van de obligaties is het beleggingsrendement zeer voorspelbaar. In 2019 is weer opnieuw een belegging in aandelen gedaan. Hierdoor zal het beleggingsresultaat volatieler worden. De totale beleggingsopbrengsten van € 1,4 miljoen zijn een stuk hoger dan de begroting over 2019. Dit komt door de sterke stijging van de aandelenkoersen en door de gedaalde rente. Van de beleggingsopbrengsten heeft € 0,2 miljoen betrekking interne huuropbrengsten van panden waarin EOC en haar dochters gehuisvest zijn. Deze zullen naar verwachting de komende jaren gelijk blijven. Daarnaast is er in 2019 € 0,15 miljoen aan rentevergoedingen uit met name obligaties en in mindere mate bankrekeningen ontvangen. Beleggingen zijn niet gesecuritiseerd.

In 2019 is het nieuwe beleggingsbeleid doorgezet. Hiertoe is in 2019 opnieuw voor € 2,5 miljoen in een goed gespreide effectenportefeuille en € 2,5 miljoen in het Syntrus Achmea hypotheekfonds belegd. In 2020 wordt het overige deel geëffectueerd, waardoor nog eens € 2,5 miljoen in hypotheek en € 2,5 miljoen in aandelen wordt belegd. De liquide middelen zullen met een zelfde bedrag afnemen. De reden voor de aanpassing van het beleid in 2018 was dat in de afgelopen jaren de risico's in de beleggingen van EOC niet in lijn waren met het beleggingsbeleid en de risicobereidheid. Doordat de rente op staatsleningen en obligaties zeer laag is en in een aantal gevallen zelfs negatief, stond steeds meer geld gestald op rekeningen-courant bij de vier Nederlandse systeembanken. Daarnaast is het rendement op de beleggingen onvoldoende om de inflatie bij te houden. In 2017 is het beleggingsbeleid van EOC aangepast zodat er een betere spreiding van de tegoeden gerealiseerd wordt en daarnaast het verwachte rendement hoger zal zijn.

De risicokaders van het beleggingsbeleid zijn zo gesteld dat vrijwel risicovrij belegd wordt zodat te allen tijde de verplichtingen jegens de leden en verzekerden kan worden nagekomen. De totale beleggingsopbrengsten bedragen nihil.

Tabel 3 nominale waarde en rendementen van huidige obligaties in euro's

Fonds	Nominale waarde	Jaarrente 2019	Jaarrente 2020	Jaarrente 2021	Jaarrente 2022	Jaarrente 2023	Jaarrente 2024	Jaarrente 2025	Jaarrente 2026
4,75% ABN AMRO 12/19	1.000.000	47.500	0	0	0	0	0	0	0
2,125% ABN AMRO 13/20	500.000	10.625	10.625	0	0	0	0	0	0
4,375% Rabo MTN 06/21	300.000	13.125	13.125	13.125	0	0	0	0	0
3,25% Ned 11/21	1.000.000	32.500	32.500	32.500	0	0	0	0	0
5,00% ABN AMRO 12/22	500.000	25.000	25.000	25.000	25.000	0	0	0	0
7,50% Ned 93/23	45.379	3.403	3.403	3.403	3.403	3.403	0	0	0
2,25% BNG 13/23	2.000.000	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	0	0	0
5,50% Ned 98/28	45.379	2.496	2.496	2.496	2.496	2.496	2.496	2.496	2.496
4,00% Ned 05/37	300.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Totaal	5.690.758	191.649	144.149	133.524	87.899	62.899	14.496	14.496	14.496

In tabel 3 zijn de in 2019 aanwezige obligaties van EOC opgenomen. Voor het aankopen van beleggingen (obligaties) is een proces opgesteld. Op kwartaalbasis wordt gemonitord of het beleggingsbeleid gevolgd wordt en wordt gerapporteerd over afwijkingen. In de afgelopen jaren zijn geen nieuwe obligaties aangekocht, terwijl een aantal is afgelopen. Hierdoor zijn de obligaties in omvang afgenomen. Door het beperkte aantal banken waarmee EOC zaken wil doen, enkel Nederlandse banken met een goede rating, is er sprake van een behoorlijk tegenpartij risico dat buiten de momenteel intern gestelde grenzen valt. Als reactie hierop heeft EOC in 2017 een nieuw beleggingsbeleid opgesteld dat in 2019 (voor 2/3) geïmplementeerd is. De kosten voor vermogensbeheer betreffen 0,2% per jaar.

2.5 Operationele en overige baten en lasten

EOC heeft haar boekjaar af kunnen sluiten met een positief resultaat na belasting van € 1,0 miljoen (€ 120.000). Het voorstel van het bestuur is om dit bedrag toe te voegen aan de overige reserves.

3 Governance systeem

Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het governance systeem van EOC. De beschrijving bestaat uit de algemene governance-afspraken, eisen omtrent geschiktheid, het risicomanagementsysteem en het interne controle systeem. De beschreven governance is gelijk voor EOC.

3.1 Algemene governance-afspraken

EOC is een onderlinge waarborgmaatschappij. De maatschappij kent de volgende organen:

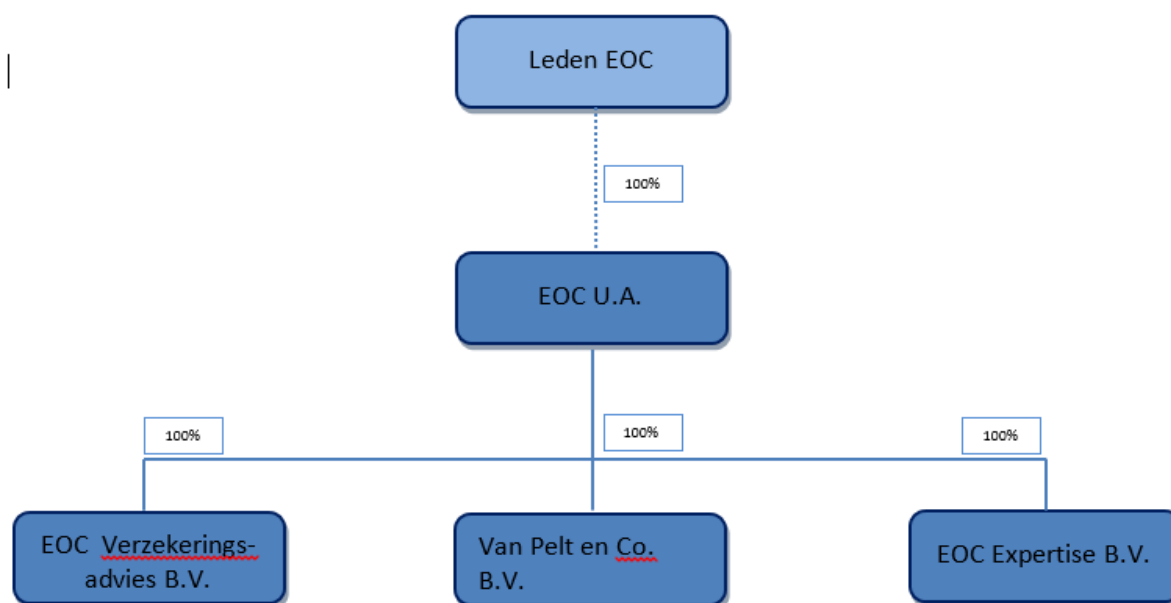
- a. de Algemene Ledenvergadering
- b. het Bestuur
- c. de Raad van Commissarissen
- d. de Raad van Advies

De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan. De Raad van Bestuur is belast met het dagelijks besturen van de maatschappij en rapporteert aan de Raad van Commissarissen. De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het beleid van het Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen EOC en de met haar verbonden ondernemingen en staat het Bestuur met raad bij.

De Raad van Commissarissen brengt verslag uit aan de Algemene Ledenvergadering. Er is een Audit & Risico Commissie benoemd die is samengesteld uit een aantal leden van de Raad van Commissarissen. De Audit & Risico Commissie richt zich voornamelijk op de interne risicobeheersing- en controle. De Raad van Advies bestaat uit leden en heeft als primaire taak het geven van advies aan het Bestuur over o.a. premies en verzekeringsvoorwaarden.

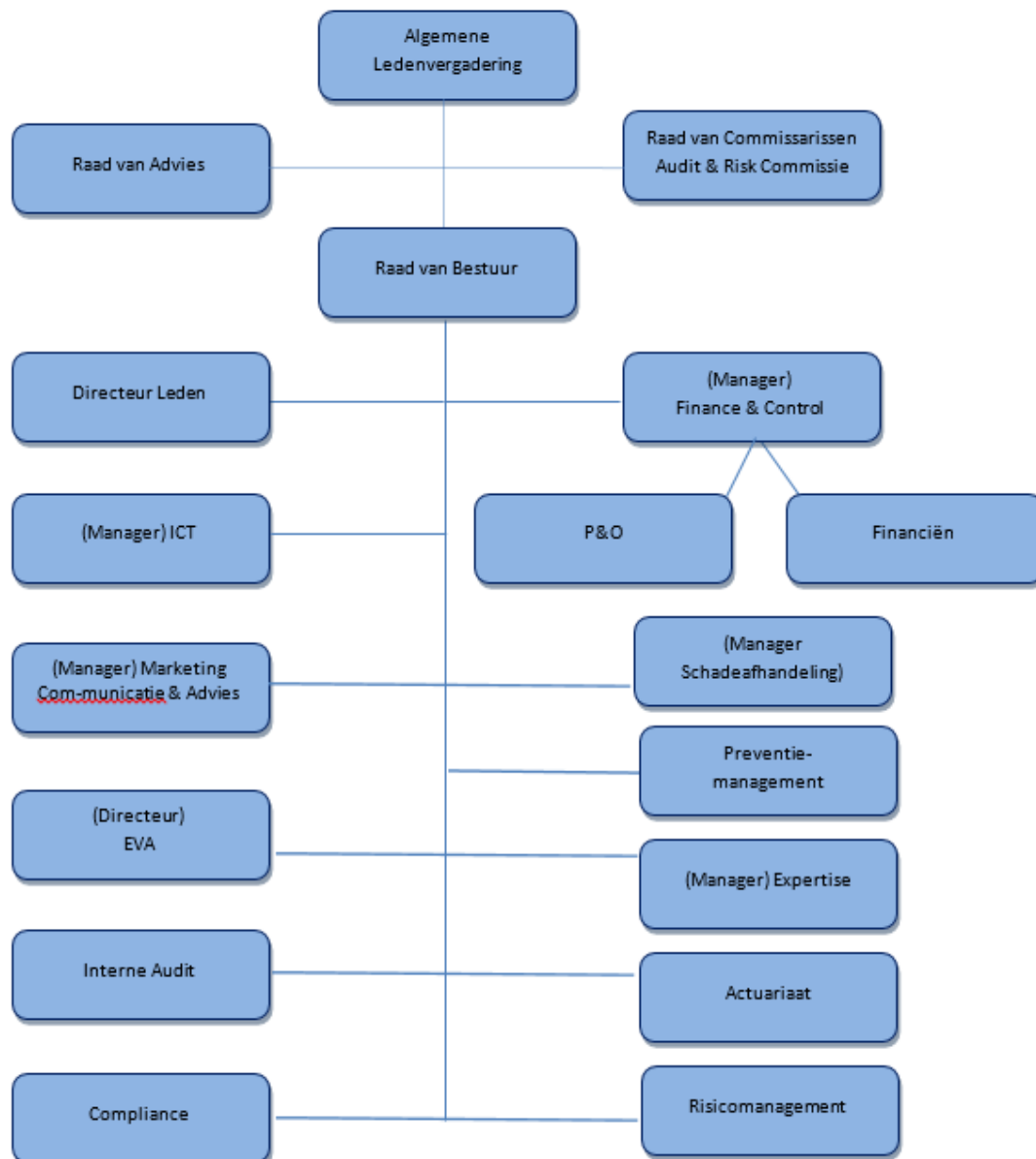
Onderstaand organogram (figuur 2) geeft de juridische structuur van EOC Groep weer.

Figuur 2 juridische structuur EOC

Onderstaand organogram geeft de organisatorische structuur weer:

Figuur 3 Organisatorische structuur

De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn beschreven in de zogenaamde governance charters waardoor structuur in de organisatie ontstaat en risico's die samenhangen met het behalen van de strategische doelstellingen beheersbaar zijn. Om governance te implementeren in de organisatie wordt o.a. gebruikt gemaakt van een standaardmodel, het zogenaamde Three Lines of Defence Model. Binnen de EOC wordt de verantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie gelegd.

De eerste lijn wordt gevormd door het bestuur en het lijnmanagement of te wel de managers van de afdelingen; de tweede lijn wordt gevormd door drie van de vier zogenaamde sleutelfuncties: compliance, risicomanagement en de actuariële functie. De derde lijn wordt gevormd door de interne audit functie die erop toeziet dat de eerste en tweede lijn overeenkomstig afspraken en wet- en

regelgeving opereren. De interne audit functie en de actuariële functie zijn uitbesteed aan een externe partij.

Onafhankelijkheid en objectiviteit zijn belangrijk voor de effectiviteit van deze sleutelfuncties. In 2018 zijn naar aanleiding van het “on site onderzoek van DNB naar de risicomanagementfunctie” de sleutelfuncties hiërarchisch en functioneel onder de Raad van Bestuur gepositioneerd. De onafhankelijkheid is geborgd doordat de functiehouders periodiek overleg en rechtstreeks en onbeperkte toegang tot de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen hebben. Ook wordt bij belangrijke besluitvorming risicogebaseerde besluitvorming toegepast.

Het risicoprofiel van EOC is laag. EOC is van haar leden. Het is noodzakelijk dat voldoende vermogen aanwezig is om de risico's van de maatschappij en haar leden af te dekken. Het governance-systeem wordt toereikend geacht omdat:

- de governance zo is ingericht dat de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor iedereen in de organisatie duidelijk en schriftelijk vastgelegd zijn.
- het Three Lines of Defence model rekening houdt met de risico's die de organisatie loopt.
- er een risicomanagementsysteem (incl. risicobeheersing) en een interne controle systeem is ingericht. De RM- en Compliancefunctie rapporteren per kwartaal aan de RvB en RvC over de werking van deze systemen (o.a. afwijkingen Risk Appetite).
- de werking van het governance-systeem jaarlijks getoetst worden door de Interne Audit Functie.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de taken en verantwoordelijkheden en vereiste competenties binnen de governance van EOC.

Tabel 4 met taken en verantwoordelijkheden en vereiste competenties governance

Organisatieniveau	Taken en verantwoordelijkheden	Vereiste competenties
Algemene ledenvergadering	Behandelen jaarverslag en jaarrekening, wijzigingen statuten en verzekeringsvoorwaarden, decharge Bestuur en voorzien in vacatures voor de invulling van de RvC en RvA.	Voor de Algemene Ledenvergadering zijn geen competenties vereist. Om stemgerechtigd te zijn dient men lid te zijn van EOC.
Raad van Advies (RvA)	Het adviseren van de RvB over voorstellen van premies, waarborgsommen, verzekeringsreglementen en voorwaarden, het nemen van een deelneming door EOC of een afhankelijke maatschappij in het kapitaal van een andere vennootschap t.w.v. minimaal honderdduizend euro en andere onderwerpen die in het belang van EOC zijn.	Lid van en betrokken bij EOC; affiniteit met en ervaring in de beroepsvaart en pleziervaart; oog voor het algemeen belang van EOC; volwaardig gesprekspartner voor de RvB en RvC. Leden van de Raad van Advies dienen een afspiegeling te vormen van de verzekerde vloot.
Raad van Commissarissen (RvC)	De RvC houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken binnen EOC en de met haar verbonden ondernemingen en staat de RvB met raad ter zijde.	Commissarissen zijn in staat om de hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen en zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te vormen over de risico's die daarbij worden gelopen. Commissarissen moeten voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving stelt aan EOC.
Audit & risico commissie (A&R)	De commissie daagt de RvB en het management uit in besluitvormingsprocessen, waardoor gewaarborgd wordt dat de risico-, controle- en beheersingsaspecten voldoende worden meegewogen. De A&R bereidt financiële- audit- en riskonderwerpen voor de RvC voor.	Leden van de commissie moeten beschikken over grondige kennis van financiële verslaglegging, interne beheersing en audit of over de nodige ervaring die een gedegen toezicht op deze onderwerpen mogelijk maakt.
Raad van Bestuur (RvB)	De RvB heeft als opdracht het besturen van de EOC groep, Zij is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen, de strategie, risicoprofiel, beleidsbepaling, de resultatenontwikkeling en de maatschappelijke aspecten van ondernemen.	Ieder lid van het bestuur beschikt over grondige kennis om de hoofdlijnen van het totale beleid van de maatschappij te kunnen beoordelen en bepalen en zich een afgewogen en zelfstandig oordeel te kunnen vormen over risico's die daarbij worden gelopen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de taken en verantwoordelijkheden en vereiste competenties van de sleutelfuncties binnen EOC Groep.

Tabel 5 met taken en verantwoordelijkheden en vereiste competenties sleutelfuncties

Sleutelfunctie	Taken en verantwoordelijkheden	Vereiste competenties
Risicomanagement	De functie zorgt voor een doeltreffend risicomanagementsysteem dat bestaat uit strategieën, methodes, processen en rapportageprocedures die nodig zijn om op individueel en geaggregeerd niveau de risico's waaraan EOC blootstaat of blootgesteld zou kunnen worden, te onderkennen, te meten, te bewaken, te beheren en te rapporteren.	De functie moet voldoende kennis en ervaring voor de uitvoering van risicomanagement hebben passend bij de complexiteit en omvang van de organisatie.
Compliance	De functie bevordert en waarborgt de integriteit en de reputatie van EOC, alsmede die van de RvB en haar medewerkers door het monitoren van de naleving van wet- en regelgeving en interne regelgeving, de integriteit te bewaken en hierdoor de compliancerisico's te beheersen.	De functie moet voldoende kennis en ervaring voor de uitvoering van het compliancebeleid hebben, passend bij de complexiteit en omvang van de organisatie.
Actuarieel	Belangrijkste doelstelling van de functie is om een onafhankelijk en objectief oordeel te vormen inzake de vaststelling van de technische voorzieningen en de Solvency II kapitaalvereisten.	De actuariële functie behoeft niet per sé door een actuaris te worden uitgevoerd. Wel wordt verwacht dat de persoon die de functie uitoefent kennis heeft van actuariële- en financiële rekenkunde.
Interne audit	De functie ondersteunt de RvB en het lijnmanagement door haar werkzaamheden te richten op de toereikendheid van risicomanagement, beheersingsprocessen en het doen van aanbevelingen om (eventuele) bevindingen op te volgen.	De functie moet voldoende kennis en ervaring voor de uitvoering van audits hebben. De interne audit functie verricht de werkzaamheden deskundig, objectief en onpartijdig.

3.2 Beloningsbeleid

Uitgangspunt

EOC voert een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met zijn strategie en risicobereidheid, doelstellingen en waarden en waarbij rekening wordt gehouden met de lange termijn belangen van de verzekeraar, de relevante internationale context en het maatschappelijk draagvlak. Het beleid is uitgewerkt in het Beloningsbeleid charter. Het beleid is erop gericht te voorkomen dat de beloning van degenen die het beleid van de onderneming bepalen of mede bepalen, haar werknemers en andere natuurlijke personen die zich onder haar verantwoordelijkheid bezighouden met het verlenen van financiële diensten of andere activiteiten, leidt tot onzorgvuldige behandeling van leden, verzekerden, consumenten, cliënten of deelnemers (bron: RvC Charter 5.5).

Beloningsstructuur

EOC werkt uitsluitend met vaste beloningsstructuren. Reden hiervoor is dat variabele beloningsstructuren aanleiding kunnen geven voor het aangaan van ongewenste en soms onverantwoorde risico's (bron: beloningsbeleid h1).

Beloning voor de Raad van Commissarissen

Leden van de Raad van Commissarissen van EOC ontvangen voor hun werkzaamheden ten behoeve van de maatschappij een vaste jaarvergoeding en aanvullend een vergoeding per bijgewoonde vergadering. Periodiek zal de Raad van Bestuur op verzoek van de Raad van Commissarissen een onderzoek (laten) uitvoeren naar de marktconformiteit van de vastgestelde vergoedingen. De door EOC betaalde vergoeding zal worden vergeleken met vergoedingen van commissarissen bij vergelijkbare verzekeringsmaatschappijen of coöperaties. Bij het vergelijken van vergoedingen kan ook gebruik gemaakt worden van onafhankelijk extern advies. (bron: beloningsbeleid h3.1) Het bezoldigingsbeleid van de RvC wordt vastgesteld door de algemene ledenvergadering op voorstel van de Raad van Commissarissen. Bij wijzigingen in het bezoldigingsbeleid let de RvC dit opnieuw voor aan de algemene ledenvergadering (bron: statuten).

Beloning van de Raad van Bestuur

Een lid van de Raad van Bestuur ontvangt een vast jaarsalaris dat past bij de verantwoordelijkheden van zijn functie. De hoogte van het salaris wordt vastgesteld door de Raad van Commissarissen van EOC en wordt tijdens de jaarlijkse evaluatie van het functioneren en de ontwikkeling van de bestuurder indien nodig aangepast. Daarnaast heeft een lid van de Raad van Bestuur recht op een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden zoals vastgelegd in het Personeelshandboek van EOC. De door EOC betaalde vergoeding wordt vergeleken met vergoedingen van bestuurders bij vergelijkbare verzekeringsmaatschappijen of coöperaties. Bij het vergelijken van vergoedingen kan ook gebruik gemaakt worden van onafhankelijk extern advies (bron: beloningsbeleid h3.2).

Beloning van hoofden/managers

Een hoofd/manager ontvangt een vast jaarsalaris dat past bij de verantwoordelijkheden van zijn functie. De hoogte van het salaris wordt vastgesteld door de Raad van Bestuur van EOC en wordt tijdens het jaarlijkse Prestatie- & Ontwikkelingsgesprek indien nodig aangepast. Daarnaast heeft een hoofd/manager recht op een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden.

De van toepassing zijnde secundaire arbeidsvoorwaarden zijn vastgelegd in het Personeelshandboek van EOC (bron: beloningsbeleid h3.2).

Beloning, beoordeling en ontwikkeling Hoofden/Managers en medewerkers

Voor alle functies binnen de organisatie zijn compacte functieprofielen uitgewerkt waarin de resultaatverantwoordelijkheden en kerncompetenties zijn bepaald. Deze functieprofielen zijn enerzijds de basis voor functiewaardering en daaraan gekoppeld de beloning voor de betreffende functie. Anderzijds zijn ze samen met de jaarlijkse persoonlijke doelstellingen de basis voor de

beoordeling van het functioneren en de persoonlijke ontwikkeling tijdens het Prestatie- & Ontwikkelingsgesprek, dat minimaal jaarlijks wordt gevoerd. De beoordeling van het P&O-gesprek wordt vastgelegd in het P&O-document en is bepalend voor de salariscroei.

Methodiek

De functies binnen EOC en DOV zijn allen beschreven, gewogen en ingedeeld in een bepaalde functiegroep volgens de HAY-Methodiek. In de functieprofielen zijn de resultaatsgebieden en de voor de functie noodzakelijke competenties opgenomen. Bij elke functiegroep hoort een normjaarsalaris.

Het beloningssysteem bestaat uit een salarisschaal en een salariscroeitabel. Op basis van functiewaardering is bepaald in welke functiegroep een functie thuishoort. Aan elke functiegroep is een normsalaris gekoppeld. Het normsalaris geldt als referentie en geeft het salaris aan van een medewerker die volledig functioneert volgens de eisen die de functie stelt (op de norm).

De basisgedachte achter het beloningsbeleid is dat er een duurzame balans moet zijn tussen de prestatie en ontwikkeling van iedere medewerker en zijn salaris. Bij een demotie wordt het salaris - in zorgvuldige afstemming met de betrokkene – in lijn gebracht met de voor betreffende functie geldende functiegroep in de salarisschaal.

Jaarlijkse analyse door de Compliance officer

De Raad van Bestuur legt het beloningsbeleid voor aan de Compliance officer die toetst of het beloningsbeleid voldoet aan de wet- en regelgeving. Jaarlijks wordt een risk takers (medewerkers die vanwege hun positie materiële invloed hebben op het risicoprofiel van EOC) analyse en een risicoanalyse op de beloningsstructuur uitgevoerd. Aan de hand van de uitkomsten van deze analyses worden waar nodig het beleid, de gedefinieerde beheersmaatregelen en de uitvoering aangescherpt.

Periodieke toetsing door de interne audit functie

De interne audit functie toetst eenmaal in de drie jaar of de uitvoering van het beloningsbeleid voldoet aan de beginselen van het beleid en rapporteert haar bevindingen aan de Raad van Commissarissen.

Rol van de RvC

De RvC neemt het uitgangspunt genoemd in de eerste alinea in dit hoofdstuk in acht bij het vervullen van hun taken met betrekking tot het beloningsbeleid. (RvC Charter 5.5) Daarnaast is de RvC verantwoordelijk voor het uitvoeren en evalueren van het vastgestelde beloningsbeleid ten aanzien van de leden van het bestuur. Daarnaast geeft de RvC goedkeuring aan het beloningsbeleid voor het management en ziet hij toe op de uitvoering daarvan door het bestuur. Tevens keurt de RvC de beginselen van het beloningsbeleid voor overige medewerkers van de verzekeraar goed, waaronder voor categorieën personen wiens professionele activiteiten een materiële impact kunnen hebben op het risicoprofiel van de onderneming. (bron: RvC Charter 5.5)

Pensioen

EOC heeft verschillende pensioenregelingen. Het betreffen Nederlandse regelingen. De regelingen worden gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten verzekeringsmaatschappijen. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan. Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten voor de groep en worden in de balans opgenomen in een voorziening. De waardering van de verplichting is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om deze per balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijds waarde van geld materieel is, wordt de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde. Discontering vindt plaats op basis

van rentetarieven van hoogwaardige ondernemingsobligaties. Toevoegingen aan en vrijval van de verplichtingen komen ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening. Een pensioenvordering wordt in de balans opgenomen wanneer de maatschappij beschikkingsmacht heeft over de pensioenvordering, wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die de pensioenvordering in zich bergt zullen toekomen aan de maatschappij en wanneer de pensioenvordering betrouwbaar kan worden vastgesteld. De jaarlijkse opbouw wordt gerealiseerd in een uitkeringsovereenkomst, een Middelloonregeling, met een jaarlijks opbouwpercentage van 1,875% bij een pensioenrekenleeftijd van 68 jaar. De pensioengrondslag is het brutojaarsalaris (13 maanden en 8% vakantiegeld) minus de AOW-franchise. Voor 2019 is het maximumsalaris € 107.593 en de AOW-franchise is € 13.785. De hoogte van de premie ligt contractueel vast in de uitvoeringsovereenkomst tot 1-1-2020 en is gekoppeld aan salaris en leeftijd van medewerkers. De peildatum voor deze premie is elk 1 januari van het jaar. Vanuit waardeoverdracht kunnen er wel aanvullende verplichtingen ontstaan. Het werkgeversdeel van de pensioenpremie voor het jaar 2019 is afgerond 16% van de pensioengrondslag. De hoogte van de premie wordt periodiek vastgesteld door de pensioenuitvoerder. Ultimo 2019 waren er voor de maatschappij geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. In de Solvency II balans wordt op grond van IAS 19 een pensioenvoorziening opgenomen. Ultimo 2019 bedraagt deze voorziening € 0,6 miljoen (2018: € 1,6 miljoen). Per 1 januari 2020 is EOC overgestapt op een beschikbare premieregeling.

3.3 Geschiktheid en betrouwbaarheid

De onderstaande tabel vermeldt de namen van de personen die invulling geven aan de governance. Het afgelopen jaar is er een aantal wijzigingen geweest in de personen die invulling geven aan de governance. In tabel 6 zijn reeds de vereiste competenties toegelicht.

Tabel 6 Invulling governance per 31.12.2019

Organisatieniveau	Naam functionaris
Raad van Advies	De heer C.J. Ensing Mevrouw A.B. van Karnebeek De heer A.J.R. van Dongen De heer G.M.C. Deen De heer J.R. de Jong De heer J. Klein De heer J. Mandemaker De heer M.C.F. Snippe De heer G. Timmer Mevrouw S. Markusse De heer H. Venema De heer J. Snijder
Raad van Commissarissen	De heer C.J. Ensing (voorzitter) Mevrouw A.B. van Karnebeek (vice voorzitter) De heer A. Verhoeff (voorzitter Audit & Risico Commissie) De heer G.J.S. Sipsma (lid Audit & Risico Commissie) De heer J.J. Pikaart (lid Schadeverzekering en ledenvertegenwoordiging)
Audit & risico commissie	De heer A. Verhoeff (voorzitter Audit & Risico Commissie) De heer G.J.S. Sipsma (lid Audit & Risico Commissie)
Bestuur	De heer M.A. Visser (voorzitter) De heer J. van der Heide (lid)
Risicomanagement	De heer T. van den Ende
Compliance	De heer J. Verhagen
Actuarieel	De heer drs. P. van Meel AAG (extern)
Interne audit	InAudit B.V. (extern)

Om te borgen dat de personen die de governance vervullen geschikt en betrouwbaar zijn beoordeelt EOC de geschiktheid en betrouwbaarheid. De toetsing van betrouwbaarheid is door EOC uitbesteed aan DSI. Wanneer de screening is afgerond, ontvangt de kandidaat een screeningsrapport met een digitaal waarmerk van DSI. De kandidaat zendt dit rapport aan de werkgever. EOC toetst de geschiktheid a.d.h.v. de wervings- en selectieprocedure, het functieprofiel en de vereisten in de diverse charters. De beleidsbepalers en medewerkers die een significante invloed hebben op het risicoprofiel worden tevens aangemeld bij DNB.

Omdat EOC een betrouwbare organisatie wil zijn worden niet alleen de personen die de governance vervullen gescreend, maar ook alle nieuwe medewerkers, inclusief uitzendkrachten. Daarnaast hebben alle medewerkers de eed of belofte afgelegd in het bijzijn van het Bestuur of de voorzitter van de Raad van Commissarissen en leggen alle nieuwe medewerkers de eed of belofte af.

De RvB volgt bij Nijenrode Universiteit het PE-programma deskundigheidsbevordering voor bestuurders en commissarissen van verzekeraars. Daarnaast woont de RvB deskundigheidsbevorderende bijeenkomsten van DNB en van het Verbond bij.

Om te garanderen dat geschiktheid en betrouwbaarheid geborgd is, worden alle sleutelfuncties jaarlijks geëvalueerd.

De Raad van Bestuur evalueert ten minste één keer per jaar het door haar gevoerde beleid en eigen functioneren en voert noodzakelijke wijzigingen door. De Raad van Bestuur informeert de RvC schriftelijk over deze evaluatie. De RvC bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van het bestuur zowel het functioneren van het bestuur als dat van de individuele bestuurders en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden (RvB Charter 1.8).

De Raad van Bestuur (praktijk) en de RvC (toezicht) zijn verantwoordelijk voor de Governance van EOC. De Governance is ingericht op basis van de principes van het Verbond van Verzekeraars en Solvency II. Daarbij is ook rekening gehouden met de Nederlandse Corporate Governance Code, ook al is die deels op EOC niet van toepassing (RvB Charter 1.9).

De RvC bespreekt ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van het bestuur zijn eigen functioneren, het functioneren van de Audit & risico commissie en dat van de individuele commissarissen en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden. Tevens wordt het gewenste profiel, de samenstelling en competentie, de effectiviteit van de permanente educatie en de opleidingsbehoefte van de RvC besproken (RvC Charter 1.8).

Naast de jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren van de RvC wordt dit functioneren eens in de drie jaar onder onafhankelijke begeleiding geëvalueerd. De betrokkenheid van ieder lid, de cultuur binnen de RvC, de relatie tussen de RvC en het bestuur maken hiervan deel uit (RvC Charter 1.9).

3.4 Risicomanagementsysteem

Het is belangrijk voor EOC om een goed werkend risicomanagement systeem te hebben. In een goed werkend risicomanagement systeem worden alle risico's onderkend en adequaat beheerst. Het doel van een goede risicomanagement strategie is dat lage risicobereidheid van EOC ook in de praktijk tot beslissingen leiden die in lijn liggen met deze lage risicobereidheid. Hiertoe heeft EOC een Risicomanagement systeem dat hieronder wordt toegelicht. In 2017 is een "on site onderzoek" naar het risicomanagementsysteem door DNB gedaan. Hieruit zijn een aantal verbeterpunten gekomen. In 2018 is een plan van aanpak geïmplementeerd en in 2019 is Risicomanagement en ORSA als voldoende beoordeeld door de internal audit functie.

Risicomanagement systeem

EOC heeft bij de inrichting van haar risicomanagementsysteem laten inspireren door twee standaarden: COSO ERM en FIRM van DNB. EOC is zich bewust van haar risico's, maar realiseert zich ook dat het nemen van risico's inherent is aan ondernemen. De risico's hangen samen met de gekozen strategie, de doelstellingen en het geformuleerde beleid. Door het identificeren en beheersen van haar risico's wil EOC haar kansen optimaal benutten en tegenvallers voorkomen of beperken. Daarom heeft EOC in de afgelopen jaren een adequaat risicomanagementsysteem ingericht. Het doel van dit systeem is om risico's waaraan wordt blootgesteld voortdurend te onderkennen, te meten, te bewaken, te beheren en te rapporteren. Het systeem bestaat uit strategieën, methodes, processen en rapportageprocedures. De effectiviteit van dit systeem wordt gefaciliteerd en verbeterd door de

risicomanagementfunctie middels het leveren van methoden en technieken. De operationele afdelingen blijven daarbij altijd de verantwoordelijkheid dragen voor het beheersen van risico's. Het risicomanagement charter beschrijft de functie, opdracht, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de risicomanagementfunctie. De Interne Audit Functie audit de werking van het risicomanagementsysteem.

EOC werkt met een risicomanagement cyclus bestaande uit:

- Vaststellen strategisch risicobeleid met risicobereidheid: gebaseerd op de bedrijfsstrategie; (Strategische risicobeleid)
- Risicoanalyse: het identificeren, wegen en prioriteren van risico's; (risicoregister)
- Risicobeheersing: vaststellen en implementeren van de benodigde beheersmaatregelen; (Strategisch risicobeleid en Risicoregister)
- Risicomonitoring en rapportage: vaststellen effectiviteit beheersmaatregelen en RMS. (Risicoregister en Risicomanagementrapportage)

De kwaliteit van risicomanagement valt uiteen in 4 elementen:

1. Risicocultuur
2. Risicostrategie en beleid
3. Inrichting van de RMF
4. Opzet en kwaliteit van de risicoprocessen

1 Risicocultuur

De risicocultuur wordt sterk bepaald door de bedrijfscultuur en de wijze waarop het leidinggevende kader de organisatie bestuurt en aanstuurt. Daarnaast de wijze waarop de sleutelfuncties hun rol pakken en uitvoeren. Risicomanagement is een gezamenlijke verantwoordelijkheid waarin we door samen te werken het beste resultaat krijgen. Om de risicocultuur, het risicobewustzijn en het naleven van risicobeleid te bevorderen zijn de volgende maatregelen genomen:

- Er is een organisatiebreed cultuurproject dat leidt tot duidelijke en doorleefde kernwaarden en een gezamenlijk perspectief (gewenste cultuur) waar we naartoe werken.
- Voorgenomen besluitvormings wordt getoetst aan het proces "Risico gebaseerde besluitvorming".
- Blijvende aandacht voor het melden van incidenten, klachten en niet geautoriseerde afwijkingen op beleid en de risicolimieten; Risicobeheersing wordt expliciet opgenomen in de functieomschrijving van managers en toegevoegd aan de beoordelingscriteria voor het functioneren;
- Daar waar nodig intensivering van de dialoog tussen RMF en risico-eigenaren.

2 Risicostrategie en beleid

EOC heeft haar risicostrategie en het risicobeleid in 2019 opnieuw herijkt tot 1 document; Strategisch risicobeleid.

Strategisch Risicobeleid moet bijdragen aan het behalen van onze strategische doelen in balans met een beheerste en integere bedrijfsvoering. In dit strategische risicobeleid wordt de RMS toegelicht en wordt de basis gelegd voor ons functioneren op het gebied van risicomanagement en beheersing in samenhang met onze bedrijfsstrategie. In de risicomanagement cyclus is de evaluatie en herijking van het risicobeleid opgenomen en leidt de uitvoering van alle onderdelen zoals genoemd in dit beleid tot een adequate beheersing van risico's.

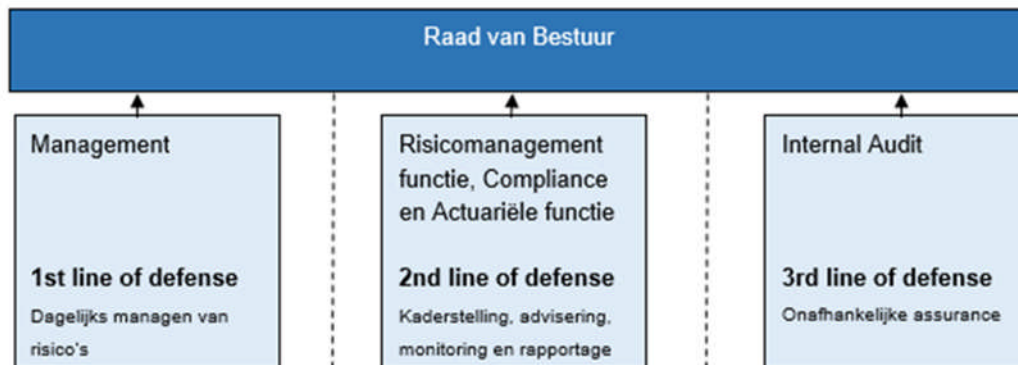
Jaarlijkse wordt dit beleid herijkt en periodiek bijsturing van het risicoregister in RM kwartaalrapportage.

3 Inrichting RMF

EOC heeft bij de inrichting van haar risicomanagementsysteem laten inspireren door twee standaarden: COSO ERM en FIRM van DNB .

EOC hanteert het three lines of defense model.

Figuur 4

De 2e lijns functies rapporteren ieder kwartaal aan de RvB en RvC over de ontwikkeling van de risico's en de effectiviteit van de risicobeheersing. Internal Audit rapporteert periodiek inzake de effectiviteit van het Risicomangement systeem (RMS). De 1e , 2e en 3e lijnsfuncties zijn uitgewerkt in charters die taken, bevoegheden en eisen van deze functie beschrijven.

De risico's, de risicodefinities, de risico-eigenaren, de specifieke beheersmaatregelen, de risico indicators, de risicobereidheid en de effectiviteit van de risicobeheersing worden in detail vastgelegd in het EOC risicoregister.

Over de ontwikkelingen in het risicoregister en de ontwikkelingen in risicomangement voor EOC in het algemeen wordt gerapporteerd aan het bestuur en de Audit en Risk commissie in de Risicomangementrapportage die elk kwartaal wordt opgesteld.

Een onderdeel van de inrichting van risicomangement is de deskundigheid, onafhankelijkheid en de capaciteit van de RMF. Dit is deels uitgewerkt in het Risico Charter. EOC heeft gezien de complexiteit en grootte van de organisatie gekozen voor een medior riskmanager die de functie parttime invult. Jaarlijks wordt de RMF geëvalueerd en tevens wordt er vanuit een opleidingsplan en jaarplan gekeken naar kwaliteit en realisatie van doelen.

Om het risicomangement te versterken en de risico's beter te kunnen beheersen zijn in 2019 de volgende organisatorische acties c.q. veranderingen afgesproken:

- Benoeming nieuwe bestuurder bedrijfsvoering met in zijn portefeuille o.a. risicomangement
- Nieuw slagvaardig MT (minder hoofden) waarbij de sleutelfunctionarissen regelmatig als adviseurs aanwezig zijn.
- Senioren op afdelingen om veranderingen te begeleiden/vorm te geven
- In Q2 2019 Audit op risicomangement door 3e lijn (In Audit)

4 Opzet en kwaliteit van de risicoprocessen

Risicomanagement is een geïntegreerd onderdeel van de bedrijfsvoering. Daarnaast heeft de RMF specifieke processen ingericht die de organisatie helpen het RMS adequaat in te richten en uit te voeren, zodat het leidt tot een beheerste en integere bedrijfsvoering. Om de kennis en ervaring met betrekking tot het risicomanagement te verbeteren en beter te verankeren binnen EOC worden de volgende acties c.q. veranderingen doorgevoerd:

- RvB, RvC en MT ondersteunen en nemen deel aan periodieke workshops c.q. kennissessies op het gebied van risicomanagement door toezichthouders, verbond van verzekeraars en intern. Nemen ook initiatief om lacunes te bespreken;
- Aanpassingen op SharePoint zodat de vindbaarheid van informatie inzake risico's, compliance, processen en beleid beter wordt;
- Communicatie op EOC Nieuws of werkoverleggen van risico en compliance onderwerpen
- Een (intern) trainingsprogramma ten behoeve van medewerkers en managers om het identificeren en beheersen van risico's te verbeteren.
- Risicogebaseerde besluitvormingsproces is ingericht

3.4.1 Rol Raad van Commissarissen (RvC Charter 5.4)

Bij zijn toezicht besteedt de RvC bijzondere aandacht aan het risicobeheer van de verzekeraar. De RvC bespreekt in ieder geval eenmaal per jaar de strategie en de voornaamste risico's verbonden aan de onderneming, de uitkomsten van de beoordeling door het bestuur van de opzet en werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen, alsmede eventuele significante wijzigingen hierin.

- a) De RvC houdt toezicht op het door de Raad van Bestuur gevoerde risicobeleid. Daartoe bespreekt de RvC het risicoprofiel van de verzekeraar en beoordeelt hij op strategisch niveau of kapitaalallocatie en liquiditeitsbeslag in algemene zin in overeenstemming zijn met de goedgekeurde risicobereidheid. Bij de uitoefening van deze toezichtrol wordt de RvC geadviseerd door de Audit & Risicocommissie die hiertoe uit de RvC is gevormd.
- b) De RvC beoordeelt periodiek op strategisch niveau of de bedrijfsactiviteiten in algemene zin passen binnen de risicobereidheid van de verzekeraar. De voor deze beoordeling relevante informatie wordt op zodanige wijze door het bestuur aan de RvC verstrekt dat deze laatste in staat is zich daar een gedegen oordeel over te vormen.

3.4.2 Risicostrategie

De bedrijfstrategie beschrijft de doelen die de organisatie wil bereiken en in het strategisch risicobeleid wordt beschreven welke risico's we tegenkomen en hoe we daar mee om willen gaan. De onderstaande strategische uitgangspunten zijn opgenomen in het Strategisch plan 2020-2023:

- Verbeteren kwaliteit portefeuille
 - o Premieverbetering
 - o Schadebeheersing
 - o Kostenbeheersing
- Procesinnovatie
- Besturing en beheersing organisatie (BSC)
- Voldoen aan wet en regelgeving

De te verwachten impact op het risicoprofiel als gevolg van deze bedrijfsstrategie in hoofdlijnen is hieronder vermeld en nader uitgewerkt in het Strategische risicobeleid:

- Alle speerpunten zijn gericht op de continuïteit van de organisatie (missie en visie) en hoewel allemaal gericht op het leveren van klantwaarde ligt de focus op het op orde brengen van de winkel terwijl de winkel open is. Deze interne renovatie heeft een verhoogd concurrentierisico in zich en het is belangrijk om deze scherp te volgen. Premieverbetering heeft een concurrentierisico in zich. Het risico is dat we met onze prijs uit de pas lopen in vergelijking met onze concurrenten.
- Het optimaliseren en automatiseren van processen betekent een tijdelijke verhoging van het projectrisico, de operationele procesrisico's en mogelijk een verhoging van het personeelsrisico (werkdruk, onzekerheid werkgelegenheid en verandervermogen). Aan de andere kant zal procesinnovatie - efficiënter werken en zaken automatiseren - bijdragen aan een verlaging van de kosten op langere termijn.
- Bij procesinnovatie en automatisering is het van belang dat dit gebeurt vanuit een (ICT) visie. Aangezien we deze ICT visie niet nader uitgewerkt hebben is hier wel een verhoogd risico dat we ons door korte termijn doelen en het oplossen van issues laten leiden.
- Door blijvende aandacht voor schadebeheersing zal o.a. het schaderisico positief worden beïnvloed. Premieverbetering houdt ook in dat de portefeuille op orde komt in relatie tot schadebeheersing (vervuiler betaald).
- Om tot een gezonde combined ratio te komen moeten we naast premie en schade ook kijken naar onze bedrijfskosten. Het risico is dat we zaken moeten laten (inhuur specialisten, bepaalde projecten etc.) om binnen de vastgestelde budgetten te blijven. Tevens zal het mitigerend werken als we bij investeringen en projecten een businesscase of een projectplan uitwerken.
- Het voldoen aan wet en regelgeving is als speerpunt gekozen omdat het een belangrijke factor is in het feit wat de organisatie verder aan kan qua veranderinge en daarnaast heeft het vaak een hoge prio. Er gaat veel tijd en capaciteit naartoe en de druk blijft, door verder regelgeving, hoog.
- Het speerpunt beheersing impliceert een gestructureerde aanpak van de besturing en beheersing van de organisatie. Dit heeft een positieve impact op risicobeheersing in het algemeen. In samenhang met het cultuurtraject kan dit een verhoogd personeelsrisico opleveren.

3.4.3 Overzicht risicoregister

EOC heeft een risicoregister met in hoofdlijnen de bruto inschatting, de mate van risicobeheersing (effectiviteit controls op beheermaatregelen) en de netto risicoscore.

De status van deze risico's wordt toegelicht in de kwartaalrapportage door Risicomanager aan RvB en RVC. Tevens worden aanbevelingen gedaan om de beheersing te verbeteren. Deze aanbevelingen en managementacties worden gemonitord via het bevindingenregister.

3.4.4 Risicotoleranties

Een onderdeel van het risicoregister is een overzicht van de risicotoleranties of risicobereidheid. Deze worden 1 keer per jaar geëvalueerd en geupdated. In Q1-2020 staat dit gepland.

3.5 Own Risk & Solvency Assessment (ORSA)

Het Own Risk and Solvency Assessment (hierna: ORSA) is een proces dat EOC gebruikt ter ondersteuning van de strategische besluitvorming. Het ORSA-proces geeft het bestuur van de organisatie instrumenten om risico's, kapitaal en rendement in samenhang te sturen. Het proces is toekomstgericht en omvat daarom een tijdshorizon van 3-5 jaar. Het proces is toekomstgericht en omvat daarom een tijdshorizon van 3-5 jaar. Doel van het proces is het ondersteunen van strategische en tactische besluitvorming door risicoscenario's te bepalen en deze door te rekenen, zodat de effecten op de vermogenspositie en winstgevendheid inzichtelijk gemaakt worden. Daarnaast wordt inzicht verschaft in het huidige risicoprofiel en risicolandschap waar EOC zich in bevindt.

3.5.1 Referenties

De Nederlandsche Bank heeft een zestal voorwaarden geschapen waaraan de ORSA moet voldoen. In de ORSA procedure wordt rekening gehouden met deze zes voorwaarden. De voorwaarden zijn:

- A. ORSA is goedgekeurd door bestuur verzekeraar;
- B. ORSA omvat alle materiële risico's die impact hebben op verzekeringsverplichtingen;
- C. ORSA is gebaseerd op adequate procedures en integraal onderdeel in het besluitvormingsproces;
- D. ORSA is toekomstgericht;
- E. ORSA proces en uitkomsten zijn voldoende onderbouwd en gedocumenteerd; en
- F. ORSA proces is onafhankelijk beoordeeld.

3.5.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Het is voor een goede uitvoering van het proces noodzakelijk dat de sleutelfunctionarissen van de verplichte functies deelnemen aan het proces. Tevens dient de informatie die als input geldt voor de analyse en berekeningen van de juiste kwaliteit en voldoende recent te zijn. Het model dat gebruikt wordt dient de meest recente calibratieparameters te gebruiken die zijn gepubliceerd op de website van DNB. In de onderstaande (RACI) tabel zijn de verantwoordelijkheden opgenomen.

De rollen en verantwoordelijkheden binnen het ORSA-proces zijn als volgt verdeeld: R = Responsible (verantwoordelijk), A = Accountable (toerekenbaar), C = Consulted (raadplegen), I = Informeren.

Tabel 7 RACI ORSA

	Toezichhouder	Bestuur	RvC	Lijnmanagement	Risicomanagement	Actuariële functie	Compliance	Internal Audit	Reporting
Besluitvorming		R							
Procesbeheer		R			A				
Modelbeheer					C	R			
Scenarioworkshop					R				
Risico Workshop					R				
Review proces	I							R	
Rapportage ORSA			I		R		I		I
Rapportage toezichhouder	I		I				I		R
Monitoring besluiten			I		R				

Voordat een ORSA wordt gestart wordt door de risicomanagementfunctie geanalyseerd of de informatie zoals gebruikt in de laatste ORSA nog steeds actueel is. De risicomanagementfunctie kijkt of er wijzigingen zijn in:

- de strategische doelstellingen;
- de risk appetite;
- de (strategische) risico's en/of het risicoprofiel;
- wijzigingen in het gebruik van het standaardmodel;
- interne en externe ontwikkelingen; en
- de solvabiliteitspositie en de kwaliteit van het aanwezige kapitaal (tiers, rating enz.)

De risico manager rapporteert de wijzigingen aan het bestuur en de overige betrokkenen bij het ORSA-proces als input voor de workshop scenario's. Het inzichtelijk maken van de wijzigingen helpt bij de onderbouwing van welke veranderingen zijn doorgevoerd in het basis- en stressscenario. Het ORSA proces wordt jaarlijks doorlopen op basis van wettelijke verplichting. EOC groep heeft een stabiel risicoprofiel. EOC groep verwacht niet dat er vaker dan jaarlijks wijzigingen zijn in het risicoprofiel die een materiële impact hebben op haar risicoprofiel. Om te voorkomen dat EOC groep bij een jaarlijkse ORSA tegen onverwachte delta's in aan te houden risicokapitaal aanloopt is hieronder het proces beschreven dat het risicoprofiel monitort via zogenaamde ORSA triggers.

3.5.3 Workshop strategische risico's

De workshop strategische risico's heeft tot doel op een volledige wijze alle mogelijke risico's die de onderneming kunnen bedreigen in kaart te brengen. Dit voor zowel de korte als de (middel)lange termijn. Deelnemers aan de workshop ontvangen voorafgaand aan de workshop een overzicht van de strategische doelstellingen van de organisatie zodat de geïdentificeerde risico's hieraan gerelateerd kunnen worden. Tijdens de workshop wordt per risico de impact en waarschijnlijkheid bepaald en beoordeeld of deze binnen de risicobereidheid van de organisatie vallen. Risico's die niet binnen de risicobereidheid van de organisatie vallen dienen beheerst te worden. Tevens kan het overschrijden van risicolimieten van deze risico's een trigger vormen voor het uitvoeren van een ORSA. De workshop wordt voorbereid en begeleid door de risicomanagementfunctie. Het bestuur is verantwoordelijk voor het identificeren van de risico's en de beheersing van deze risico's. Aan de workshop strategische risico's doen onderstaande functionarissen mee:

- Audit & Risico commissie
- Bestuur
- Manager Finance & Control
- Risicomanagementfunctie
- Actuariële functie (extern)

De workshop strategische risico's wordt tevens in het kader van het Risk Appetite proces uitgevoerd.

Vergelijking standaardmodel met eigen risicoprofiel

Voordat de toekomstige solvabiliteit wordt beoordeeld, moet worden gekeken of het standaardmodel nog steeds geschikt is voor EOC groep. De beoordeling wordt uitgevoerd door de risicomanagementfunctie in samenwerking met de actuariële functie. Deze beoordeling gebeurt aan de hand van 2 stappen:

- Mapping risico's (vergelijking risicocategorieën standaardmodel met de door EOC geïdentificeerde risico's); en
- Beoordeling berekening standaardmodel (vergelijk parameters en berekeningen van standaardmodel met de analyses. Analyseer en beoordeel of bijvoorbeeld andere schokken nodig zijn of andere correlaties van toepassing zijn).

De uitkomst van de beoordeling wordt vastgelegd in de ORSA rapportage.

3.5.4 Workshop scenario's

De scenarioworkshop heeft tot doel mogelijke scenario's te identificeren, die gegeven het risicoprofiel en risicolandschap kunnen optreden. De deelnemers aan de workshop hebben de uitgangsgegevens ontvangen die in de voorbereiding zijn opgesteld door de risicomanagementfunctie en hoofd financiën. Uitgangspunt van de scenarioworkshop is het strategisch plan en het jaarplan. De workshop wordt voorbereid en begeleid door de risicomanagementfunctie. Het bestuur is verantwoordelijk voor het identificeren van de scenario's.

Op basis van de workshop worden meerdere scenario's bepaald waarin verslechterende omstandigheden en schokken (calamiteit) opgenomen worden. Een scenario is een prognose van het verloop van strategieën, (combinaties van) optredende risico's en risicomatregelen gedurende een periode van één en meerdere jaren. Een schok is een gebeurtenis waarvan de kans laag wordt geschat, maar waarvan de impact zeer groot is. Er wordt minimaal één basis- en één stressscenario ontwikkeld. De uitkomsten van de workshop worden vastgelegd in een verslag (notulen). De notulen worden via de audit & risico commissie gedeeld met de Raad van Commissarissen.

Aan de scenarioworkshop doen de onderstaande functionarissen mee of leveren input:

- Audit & Risico commissie
- Bestuur
- Manager Finance en Control
- Risicomanagementfunctie
- Compliance functie
- Actuariële functie (intern)

In de ORSA scenarioworkshop wordt niet per balanspost en post op de winst- en verliesrekening de impact bepaald. Dit wordt bij het analyseren van de scenario's gedaan door de interne actuariële functie. De impact wordt vastgelegd in een apart document (audit trail).

3.5.5 Basisscenario

Het strategisch plan en de begroting vormen het uitgangspunt voor het basisscenario. Voor zover mogelijk wordt de berekening per productlijn uitgevoerd. In de beschrijvingen en berekeningen wordt rekening gehouden met de geïdentificeerde financiële en niet-financiële risico's en de generieke scenario's van de (verzekering)markt.

Op basis van het strategisch plan en de begroting worden de inputvariabelen van het standaard model (balans, V&W, beleggingen, tegenpartijrisico etc.) geëxtrapoleerd met een tijdshorizon van 3 – 5 jaar. Ook worden afwijkende risico's in het strategisch plan en de begroting ten opzichte van het standaardmodel gesignaleerd en geanalyseerd.

Het basisscenario wordt opgesteld voorafgaand aan de scenarioworkshop door de interne actuariële functie in samenwerking met de risicomanagementfunctie. In de scenarioworkshop wordt goedkeuring aan het bestuur gevraagd voor het basisscenario. Deze goedkeuring is noodzakelijk omdat het basisscenario het startpunt is voor het extrapoleren van de stressscenario's. Er wordt een apart basisscenario opgesteld voor EOC.

3.5.6 Stressscenario

Het strategisch plan, de begroting, de strategische risico's, incidentenregister, Risk Appetite register en de risicomanagement rapportage vormen het uitgangspunt voor de stressscenario's.

In de scenarioworkshop worden stressscenario's benoemd voor EOC. De stressscenario's worden gebaseerd op een mix van de variabelen zoals gedefinieerd in het strategisch plan, de begroting, de

strategische risico's, het ORSA dashboard, incidentenregister, Risk Appetite register en de interne controle rapportage.. In de ORSA scenarioworkshop wordt naast de stressscenario's een scenario gedefinieerd waarin de stress zo wordt opgevoerd dat de SCR-ratio onder de 100% zakt (omgekeerde stressscenario).

3.5.7 Verwerken en analyseren scenario's

Per stressscenario worden de inputvariabelen van het standaard model (balans, V&W, beleggingen, tegenpartijrisico etc.) geëxtrapoleerd met een tijdshorizon van 3 – 5 jaar. De interne actuariële functie extrapoleert op basis van de notulen van de scenarioworkshop, voor het basisscenario en de stressscenario's, de inputvariabelen van het standaardmodel (balans, V&W, beleggingen, tegenpartijrisico etc.).

De geëxtrapoleerde input van het standaardmodel bij de gedefinieerde scenario's worden door de interne actuariële functie verwerkt in het ORSA scenariomodel. Hierbij worden de gevolgen van de scenario's op de MCR en de SCR berekend. De gevolgen worden zowel berekend voor- en na beheersing van de risico's.

De uitkomsten van de scenario's worden geanalyseerd door de interne actuariële functie in samenwerking met de risicomanagementfunctie. De uitkomsten worden geanalyseerd op basis van de volgende activiteiten:

- beoordelen per scenario de gevolgen voor de SCR-ratio;
- beoordelen per scenario de gevolgen voor het eigen vermogen;
- beoordelen per scenario de gevolgen voor de SCR categorieën (schaderisico tegenpartijrisico, marktrisico en operationeel risico);
- verklaren delta's in aan te houden risicokapitaal per SCR categorie (schaderisico, tegenpartijrisico, marktrisico en operationeel risico);
- analyseren van trends die zichtbaar worden als gevolg van de scenario's; en
- vergelijken van de uitkomsten van de scenario's met de risk appetite.

Indien uit de analyse blijkt dat een scenario onvoldoende stress oplevert, worden de input variabele van het standaard model zodanig aangepast dat de gevolgen van het scenario op de SCR-ratio materieel zijn. Deze aanpassingen worden gedocumenteerd (audit trail) en overlegd met het bestuur. De uitkomsten van de analyse worden verwerkt in een presentatie die als input dient voor de evaluatieworkshop. De externe actuariële functie valideert of de data geschikt, volledig en juist in het ORSA scenariomodel zijn verwerkt en weergegeven en geeft aanbevelingen. De uitkomsten van de validatie worden vastgelegd in een verslag. De externe actuariële functie valideert ook of wijzigingen in technische specificatie juist zijn doorgevoerd in het ORSA scenariomodel. De externe actuariële functie is niet aanwezig bij de scenarioworkshop en de evaluatieworkshop.

3.5.8 Evalueren uitkomsten

Na het testen van de scenario's worden de uitkomsten geëvalueerd. Uitkomst van deze evaluatie is de identificatie van bedreigingen voor de organisatie in de gedefinieerde scenario's en de vervolgacties hierop. De vervolgacties vertalen zich in concrete beheersmaatregelen, mogelijkheden voor het aantrekken van extra kapitaal en mogelijkheden om het risicoprofiel te verlagen. Uitvloeisel van het ORSA-proces is dat de korte termijn en lange termijn behoefte aan kapitaal vastgesteld kan worden. Dit gebeurt op basis van het meest waarschijnlijke scenario dat tijdens het ORSA-proces is bepaald (basisscenario) en in mindere mate op basis van het stressscenario. De mogelijkheid tot het aantrekken van extra kapitaal wordt hierbij in ogenschouw genomen.

Op basis van de evaluatie op de uitkomsten van de ORSA worden acties gedefinieerd om de uitkomsten van het ORSA-proces te borgen in de dagelijkse gang van zaken. Ook wordt in de ORSA evaluatieworkshop gekeken naar mogelijke verbeteringen in het ORSA proces, governance processen

en processen in het algemeen. De uitkomsten van de workshop worden vastgelegd in een verslag (notulen). De notulen worden via de audit & risico commissie gedeeld met de Raad van Commissarissen.

Aan de evaluatie van de uitkomsten doen onderstaande functionarissen mee:

- Audit & Risico commissie
- Bestuur
- Manager Finance en Control
- Risicomanagementfunctie
- Compliancefunctie
- Actuariële functie (intern)

De evaluatie wordt voorbereid en begeleid door de risicomanagementfunctie. Het bestuur is verantwoordelijk voor het definiëren van beheersmaatregelen die negatieve effecten mitigeren.

3.5.9 Opstellen rapportage

Na het uitvoeren van de risicoanalyse en het evalueren van de scenario's wordt de ORSA-rapportage opgesteld door de risicomanagementfunctie volgens een door het bestuur goedgekeurd template. Wijzigingen in het rapportagetemplate moeten worden geautoriseerd door het bestuur. In de rapportage wordt het risicomanagementbeleid toegelicht en worden de scenario's beschreven inclusief uitkomsten en vervolgacties.

3.5.10 Goedkeuren rapportage

Na het doorlopen van het hele proces vindt er een onafhankelijke review plaats op de werking van het ORSA proces en de ORSA rapportage door de interne audit functie. De review door interne audit is input voor de eerstvolgende ORSA. Na het verwerken van eventuele bevindingen wordt het rapport aan het bestuur aangeboden ter goedkeuring. De ORSA rapportage wordt vervolgens aan de RvC aangeboden ter goedkeuring, waarna de interne verspreiding kan plaatsvinden. Risicomanagement stuurt een kopie van de ORSA rapportage aan DNB.

3.5.11 Noodzakelijk geachte solvabiliteit Solvency II inclusief onderbouwing normsolvabiliteit

Onderbouwing van de normsolvabiliteit.

In 2017 is het kapitaalbeleid aangepast. Naast de noodzakelijk geachte solvabiliteit van 162,5% van de SCR *) en is ook de gewenste solvabiliteit van 225% gedefinieerd. De onderbouwing van deze normen zijn als volgt:

De 162,5% - noodzakelijke solvabiliteit

In het geval de solvabiliteit van EOC voldoet aan de grens van de noodzakelijke solvabiliteit en geen managementacties zijn toegepast, dan vindt de RvB van EOC het acceptabel dat de kans bestaat dat de solvabiliteit van EOC eens in de 25 jaar naar de grens van 100% daalt. Dit betekent dat vanuit de 225% startpositie de RvB het acceptabel vindt dat eens in de 625 jaar de solvabiliteitsratio naar 100% daalt.

De 225% - minimaal gewenste solvabiliteit

In het geval de solvabiliteit van EOC voldoet aan de grens van de minimaal gewenste solvabiliteit en geen managementacties zijn toegepast, dan vindt de RvB van EOC het acceptabel dat de kans bestaat dat de solvabiliteit van EOC eens in de 25 jaar onder grens van de noodzakelijke solvabiliteit van 162,5% uitkomt.

*) De omvang van het verzekeringstechnisch risico in de SCR bedraagt voor diversificatie en belasting-aanpassing is € 14,8 miljoen.

3.5.12 Document-, proces- en modelbeheer

De beheerder van het document en het proces is de risicomangementfunctie. De beheerder van het ORSA scenariomodel is de interne actuariële functie. De beheerders van dit document, het proces en het model dragen zorg voor een gedocumenteerd (audittrail) versie- en wijzigingsbeheer. Wijzigingen worden ter goedkeuring voorgelegd aan het bestuur. Om te waarborgen dat er van elke ORSA een audittrail aanwezig is, die voldoende is gedocumenteerd, wordt bij elke ORSA onderstaande folderstructuur ingericht:

- A. ORSA procedure
- B. ORSA triggers en dashboard
- C. ORSA scenarioworkshop
- D. Analyse scenario's
- E. ORSA evaluatieworkshop
- F. ORSA rapportage
- G. Audit op ORSA proces

Inputdocumenten

De folderstructuur staat opgeslagen op de Solvency II SharePoint. In deze folders worden alle relevante documenten geplaatst zoals notulen van workshops, monitoring risicoprofiel via ORSA dashboard, extrapolatie balansen en winst- en verliesrekening als input voor berekenen toekomstige solvabiliteit, analyse op toekomstige solvabiliteit en de ORSA rapportage.

3.5.13 Bestuur betrokkenheid en verantwoordelijkheid

EOC groep streeft naar waardebehoud en waardecreatie voor haar leden en verzekerden. Het compliant zijn met Solvency II is hiervoor een belangrijke randvoorwaarde. Het opstellen van een hoogwaardige ORSA is een essentieel onderdeel van compliance met Solvency II.

De verzekeraar heeft het ORSA beleid gedefinieerd in relatie tot de onderstaande doeleinden:

- ondersteuning van de strategie;
- verzorgen van periodieke review van het risicomangement systeem en solvabiliteit in relatie tot de geformuleerde strategie; en
- compliance met Solvency II eisen.

Het bestuur formuleert de strategische beleidskaders. Daarnaast bepaalt het bestuur de korte en lange termijn strategische doelstellingen. Het bestuur stuurt de organisatie aan om de strategische, commerciële, operationele en financiële doelstellingen te bewerkstelligen. De Raad van Commissarissen beoordeelt de strategische beleidskaders en risk appetite in relatie tot de strategische doelstellingen.

De kwantitatieve en kwalitatieve kaders worden vertaald vanuit de strategie naar de risk appetite van de verzekeraar. Onder kwantitatieve kaders van de risk appetite wordt onder andere verstaan de hoeveelheid kapitaal die de verzekeraar tenminste wil aanhouden bij de uitvoering van de bedrijfsactiviteiten. Daarnaast zijn de kwantitatieve kaders essentieel voor het beoordelen van de gevolgen van nieuwe risico's. De kwalitatieve kaders gaan in op de normen, limieten en waarden in relatie tot de uitvoering van de bedrijfsactiviteiten.

Het bestuur is betrokken in het gehele ORSA proces. Door het participeren in en valideren van de diverse ORSA activiteiten en uitkomsten waarborgt het bestuur dat de ORSA voor de verzekeraar wordt uitgevoerd in lijn met het ORSA beleid. Het bestuur:

- onderkent dat de ORSA van belang is om het waardebehoud en de waardecreatie voor haar leden en verzekerden te realiseren;
- stelt de risk appetite vast; en
- waarborgt dat de risk appetite jaarlijks opnieuw wordt beoordeeld en dat de verzekeraar opereert binnen de risk appetite.

Met de ORSA monitort het bestuur de ontwikkeling van de belangrijkste risico's. Het bestuur is actief betrokken bij het bepalen van het ORSA kapitaal en ORSA rapport. Het bestuur neemt de verantwoordelijkheid van de ORSA en voert dynamisch beleid voor het inbedden van de ORSA activiteiten binnen de huidige en toekomstige bedrijfsvoering. Het proces en de inhoud van managementinformatie wordt beoordeeld door het bestuur. Het bestuur heeft de ambitie om aan de hand van de ORSA het benodigd kapitaal vast te stellen. Bovendien wordt door de ORSA de risicobeheersing en kapitaalmanagement sterk gerelateerd met de strategie en risk appetite. EOC groep heeft de ambitie om een ORSA rapportage te ontwikkelen dat aansluit op de Solvency II vereisten en dat evenzeer ingaat op verdere verbetering van de ORSA voor de komende jaren.

De uitgangpunten voor de ORSA worden besproken binnen de organisatie waaronder het bestuur, risicomangement, actuaris en compliance officer. Het bestuur van EOC groep valideert de uitgangpunten voor de volgende onderdelen:

- SCR berekeningen
- Stresstesten
- Scenarioanalyses

De scenarioanalyses zijn gerelateerd aan de activiteiten van EOC groep. Deze scenarioanalyses bevatten kwalitatieve en kwantitatieve beoordelingen die relevant zijn voor de verzekeraar. De risk appetite die beoordeeld is door het bestuur ligt ten grondslag voor de kwantitatieve en kwalitatieve beoordelingen.

3.5.14 Governance structuur

De governance structuur van de verzekeraar wordt vastgesteld door het bestuur en de Raad van Commissarissen. De gekozen structuur geeft de organisatiestructuur weer waarbinnen de kritische prestatie-indicatoren kunnen worden gemaximaliseerd onder de voorwaarde van de kritische risico-indicatoren. De Raad van Commissarissen beoordeelt het ORSA beleid en de ORSA. De Raad van Commissarissen heeft een audit en risico commissie ingesteld bestaande uit 2 leden van de Raad van Commissarissen. De audit en risico commissie is tevens betrokken bij de beoordeling en totstandkoming van de ORSA.

3.6 Intern controlesysteem en compliance

Het doel van het Interne Controle systeem is het afgeven van een In Control Statement. Om te komen van risk appetite naar In Control Statement worden onderstaande stappen uitgevoerd:

1. Implementeren van de risk appetite in beleidsstukken op strategisch en tactisch niveau.
2. De risk appetite vanuit het strategische en tactische niveau implementeren door het identificeren van risico's en aanwijzen van risicobeheeringsmaatregelen op strategisch, financieel, operationeel en compliance niveau.
3. Per kwartaal beoordelen van de risico's en het effect van de beheersingsmaatregelen door de risicomanagementfunctie
4. Interne controles door de compliance officer op besturende, primaire en ondersteunende processen zoals deze zijn gedefinieerd door de risicoamangementfunctie in de Risicom Control Matrix (artikel 3.5. in de Compliance Charter)
5. Evaluatie van het bestuur op risico's en de uitgevoerde controle middels de risicomanagement rapportages en compliance rapportages.

De compliancefunctie voert de volgende werkzaamheden uit ter bevordering en waarborging van de integriteit en de reputatie van EOC Groep:

- a. onderhouden van het systeem van interne controle. Dit systeem omvat in elk geval de administratieve en financiële verslaggevingsprocedures, een intern controlekader en passende rapportagelijnen op alle niveau's. (art 2.6 compliance charter)
- b. het signaleren en adviseren over de te nemen maatregelen betreffende nieuwe wet- en regelgeving en/of aanvullingen daarop;
- c. de vertaling van kernonderwerpen naar interne normen in samenwerking met het management en afgestemd op risicomanagement;
- d. de beoordeling van de analyse van compliance aspecten bij wijzigingen in beleid en binnen processen (wijzigingen in procedures, systemen, producten, actuaariaat);
 - o het houden van toezicht op compliancerisico's, ondermeer door de identificatie, inschatting en analyse van compliancerisico's en het doen van aanbevelingen om compliancerisico's te beperken; en
- e. het fungeren als meldpunt voor overtredingen van wet- en regelgeving en andere integriteitissues;
- f. het beheer van het "Privacy Locket" en draagt zorg voor het beantwoorden van vragen, tijdig reageren op verzoeken van betrokkene, contact met de Autoriteit Persoonsgegevens en het tijdig doen van het melden van een datalek. (art 3.9)

3.7 Interne Audit functie

De interne auditfunctie is één van de binnen Solvency II wettelijk verplichte sleutelfuncties voor een verzekeraar en wordt in de uitvoering niet gecombineerd met andere taken om de onafhankelijke rol binnen de organisatie te waarborgen.

De interne auditfunctie heeft tot taak te beoordelen of de interne beheersmaatregelen en systemen in opzet, bestaan en in werking effectief zijn. Daarbij toetst zij onder meer op de kwaliteit en effectiviteit van het functioneren van de governance, het risicobeheer en de beheersprocessen (definitie voormalige Governance principes Verzekeraars).

De basis voor de interne auditfunctie is vastgelegd in onder meer Solvency II, de voormalige governance principes verzekeraars en het Interne Audit Charter.

Binnen het governance raamwerk van EOC zijn op verschillende niveaus maatregelen nodig om te komen tot aanvaardbare restrisico's. De beheersmaatregelen in de lijn vormen de zogeheten first line of defense, functies zoals risicomangement en compliance vormen de second line of defense, en de Interne audit functie is gepositioneerd in de third line of defense.

Verantwoordelijkheden en taken

De IAF is naar het Bestuur en de Raad van Commissarissen toe verantwoordelijk voor:

1. Een jaarlijkse evaluatie van de risk exposure in het behalen van de organisatie haar strategische doelstellingen en een adequate beheersing hiervan.
2. Het jaarlijks opstellen van een audit jaarplan gebaseerd op een toereikende risicoanalyse. De frequentie en prioriteitstelling van de uit te voeren audits wordt in overleg met het Bestuur vastgesteld. Het audit jaarplan wordt vervolgens aan de Audit & Risico Commissie voorgelegd zodat zij indien nodig een aanvullend advies over het jaarplan aan de RvC kunnen uitbrengen. De RvC keurt o.b.v. het AR&C advies en het bestuursbesluit het jaarplan goed.
3. Het uitvoeren van het vastgestelde audit jaarplan inclusief, indien van toepassing, speciale verzoeken van de organisatie mits deze zijn goedgekeurd door het bestuur.
4. Rapporteren van belangrijke bevindingen, risico's en aanbevelingen met betrekking tot de interne beheersorganisatie.
5. Periodieke rapportering over de realisatie van het audit jaarplan en de toereikendheid van het audit budget.
6. Monitoren en evalueren van interne controle en monitoring functies zoals risicomangement, compliance en de externe accountant.
7. Het opzetten en onderhouden van een systeem om toe te zien op de opvolging van de auditresultaten zoals gecommuniceerd aan de directie en het management.
8. Het zorgdragen voor audit professionals met voldoende deskundigheid, competenties en ervaring om aan de vereisten in dit Charter te voldoen.
9. Het ontwikkelen en in stand houden van een programma voor kwaliteitsbewaking en –verbetering om beoordeling van de naleving van de interne auditfunctie aan de beroepsnormen en efficiëntie en effectiviteit van de interne auditfunctie mogelijk te maken en mogelijkheden voor verbetering te identificeren.
10. Al hetgeen te doen om het efficiënt en effectief functioneren van de processen van risicomangement, beheersing en governance aan de organisatie inzichtelijk te maken zodat:
 - a. Risico's op passende wijze worden geïdentificeerd en beheerd.
 - b. Toereikende interactie tussen de verschillende governance functies bestaat.
 - c. Managementinformatie (financieel en operationeel) nauwkeurig, betrouwbaar en tijdig beschikbaar is.

- d. Werkzaamheden worden uitgevoerd conform intern beleid, standaarden en procedures en compliant aan externe wet- en regelgeving;
 - e. Middelen effectief worden gebruikt en toereikend worden beschermd.
 - f. Programma's, plannen en doelstellingen worden bereikt.
 - g. Belangrijke op de organisatie van toepassing zijnde wet- en regelgeving worden herkend en tijdig en juist geadresseerd.
11. Nauw samenwerken met de 3 disciplines in de 2nd line of defence, te weten de risicomanagement functie, de actuariële functie en de compliance functie.

Bij de inrichting van haar organisatie en de uitvoering van haar werkzaamheden hanteert de IAF de algemeen aanvaarde beroepsnormen voor Interne auditors in Nederland zoals opgesteld door het IIA, NBA en NOREA en hetgeen is bepaald in van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Alle activiteiten die binnen EOC en DOV c.q. deelnemingen plaatsvinden vallen onder de scope van de IAF.

Onafhankelijkheid en positionering

De Interne Auditfunctie is onafhankelijk gepositioneerd van de dagelijkse activiteiten, deze onafhankelijkheid is onder andere gewaarborgd door:

- Een onafhankelijke en objectieve rapportage
- Een onbegrensde toegang tot het management en documentatie
- Een regulier overleg met de bestuurder commercie en de voorzitter van de Audit & Risk Committee en/of de Raad van Commissarissen en de overige sleutelfuncties (compliance, risk, actuaris)
- Het niet bezitten van operationele bevoegd- en verantwoordelijkheden voor operationele procedures en het uitvoeren van activiteiten die onderwerp van onderzoek en evaluatie voor interne audit zijn.

Indien de onafhankelijkheid of objectiviteit van de medewerkers van de IAF door voorgestelde adviesdiensten mogelijk wordt aangetast, maakt de IAF dit bekend aan het Bestuur en Audit & Risico Commissie.

Bevoegdheden

Onverminderd op de voorgenomen werkzaamheden, zoals opgenomen in het audit jaarplan, kan de IAF op eigen initiatief besluiten tot het verrichten van audits, indien omstandigheden dit verlangen. Hierbij heeft de IAF een informatieplicht naar een hoger echelon.

De IAF heeft vrije toegang tot alle activiteiten, functionarissen, locaties en informatie voor zover van belang voor de uitvoering van haar werkzaamheden. De IAF heeft inzage in alle verslagen, adviezen en opmerkingen van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten, die betrekking hebben op de activiteiten van EOC.

Escalatie

Ingeval van escalatie dan wel bij een ernstig en /of blijvend verschil van inzicht tussen bestuur en/of management heeft de interne auditfunctie de mogelijkheid om het recht op ieder moment te escaleren naar de voorzitter van de Audit & Risk Committee en /of Raad van commissarissen.

3.8 Actuariële functie

De actuariële functie is één van de binnen Solvency II wettelijk verplichte sleutelfuncties voor een verzekeraar en wordt in de uitvoering niet gecombineerd met andere taken om de onafhankelijke rol binnen de organisatie te waarborgen. EOC besteedt de actuariële functie uit. Op deze manier is gewaarborgd dat sprake is van afdoende functiescheiding, dat wil zeggen dat geen taken van verschillende (sleutel)functies worden samengevoegd, en geen sprake is van mogelijke onverenigbaarheid met operationele werkzaamheden (Bron: Actuariële charter 1.8).

De actuariële functie evalueert ten minste één keer per jaar het actuariële beleid en voert noodzakelijke wijzigingen door. De actuariële functie informeert de Raad van Bestuur schriftelijk over deze evaluatie. De actuariële functie laat het gewijzigde beleid goedkeuren door de Raad van Bestuur en de Audit & Risico Commissie (Bron: Actuariële charter 1.5).

Tussen EOC en de externe partij (Improven en Posthuma & Partners) is d.m.v. een uitbestedingsovereenkomst zorg gedragen dat rekening wordt gehouden met hetgeen beschreven in het Uitbestedingenbeleid.

De actuariële functie maakt onderdeel uit van de governance structuur van EOC en is een onderdeel van de *second line of defense*.

Indien de wetgeving of een specifieke situatie dit vereist kan de actuariële functie rechtstreeks rapporteren/escaleren aan de Raad van Commissarissen (bron: Actuariële charter 4.3).

Belangrijkste doelstelling van de actuariële functie is om een onafhankelijk en objectief oordeel te vormen inzake de vaststelling van de technische voorzieningen (Bron: Actuariële charter 2.1).

Tot de opdracht van de actuariële functie behoren:

- a) vaststellen of de gebruikte actuariële methoden en technieken alsmede de gebruikte modellen en aannames bij de berekening van de hoogte van de technische voorzieningen en risicomarges, zowel onder BW als Solvency II, correct en geschikt zijn;
- b) vaststellen of de gebruikte actuariële methoden en technieken bij de berekening van de overige voorzieningen correct en geschikt zijn;
- c) het beoordelen van volledigheid en kwaliteit van de data die gebruikt is bij het vaststellen van de technische voorzieningen;
- d) het vergelijken van de technische voorzieningen, zowel onder BW als Solvency II, met ervaringscijfers;
- e) het informeren van de Raad van Bestuur inzake de betrouwbaarheid en adequaatheid van de gehanteerde berekeningen voor de vaststelling van de hoogte van de technische voorzieningen en kapitaalvereisten;
- f) het controleren van de berekening van de hoogte van de technische voorzieningen en het gebruik van benaderingen als beschreven in Artikel 82 van de Solvency II Richtlijn;
- g) het geven van een oordeel over het gehanteerde acceptatiebeleid;
- h) het geven van een oordeel over de adequaatheid van de herverzekering; en
- i) het bijdragen aan de implementatie van een effectief risicobeheersysteem, interne modellen en de Own Risk and Solvency Assessment (ORSA).

Jaarlijks stelt de actuariële functie na afloop van het boekjaar een actuariële rapport op. Hierin rapporteert de actuariële functie over de bevindingen van zijn onderzoek naar de in de bovenstaande opdracht beschreven onderdelen. Daarnaast doet de actuariële functie nog aanvullende

werkzaamheden in het kader van de ORSA die apart gerapporteerd worden gedurende het ORSA proces in de loop van het jaar.

De Actuariële functie is betrokken in het ORSA proces dat jaarlijks wordt uitgevoerd. Hierbij beoordeelt de Actuariële functie de gedefinieerde scenario's en de toegepaste beheersmaatregelen. De Actuariële functie controleert de verwachte gevolgen van deze scenario's voor de balans en de verlies- en winstrekening. Hiermee is de Actuariële functie in voldoende mate betrokken bij de implementatie van het risicobeheersysteem.

3.9 Uitbesteding

In de Wet financieel toezicht (Wft) en richtlijn Solvency II zijn eisen gesteld ten aanzien van uitbestedingen. Het uitbesteden van werkzaamheden brengen risico's met zich mee die van invloed kunnen zijn op de soliditeit, continuïteit en de reputatie van EOC onderlinge schepenverzekering U.A. (EOC). EOC blijft zelf verantwoordelijk voor de uitbestede werkzaamheden en zal hiervoor beleid, procedures en beheersmaatregelen moeten instellen om hiermee de aanverwante risico's te beheersen en te blijven beheersen. De Wet financieel toezicht verstaat onder uitbesteding het volgende:

art. 1:1: Het door een financiële onderneming verlenen van een opdracht aan een derde tot het ten behoeve van die financiële onderneming verrichten van werkzaamheden:

a. die deel uitmaken van of voortvloeien uit het uitoefenen van haar bedrijf of het verlenen van financiële diensten; of

b. die deel uitmaken van de wezenlijke bedrijfsprocessen ter ondersteuning daarvan;

Hiermee worden naast de uitbesteding van verplichte functies (Solvency II richtlijn) ook alle functies bedoeld binnen de onderneming die fundamenteel zijn voor het uitvoeren van haar core business. Hier valt onder meer het uitbesteden van het beheer en onderhoud van de ICT, salarisadministratie en verplichte functies onder. Uitbesteding verlegt de plaats van uitvoering van werkzaamheden, maar niet de verantwoordelijkheid daarvoor. De verantwoordelijkheid blijft te allen tijde bij EOC liggen.

Uitgangspunten

De Raad van Bestuur beslist, op basis van een voorstel van de desbetreffende proceseigenaar, inzake een uitbesteding of wijziging van uitbesteding, welke binnen de reikwijdte van het geaccordeerde jaarplan valt. De Raad van Commissarissen wordt over de uitbesteding geïnformeerd. Indien de (wijziging van) uitbesteding afwijkt van het jaarplan, wordt er met een notitie goedkeuring gevraagd aan de Raad van Commissarissen.

De uitgangspunten van het uitbesteden van werkzaamheden zijn:

- De uitbesteding dient de lange termijn strategie van de organisatie te ondersteunen, zoals verwoord in het strategisch plan en het daaruit voortvloeiende jaarplan.
- De uitbesteding dient te voldoen aan wet- en regelgeving.

Melding DNB

De DNB wordt geïnformeerd over voornemen van uitbesteding of wijziging van uitbesteding, vóór de daadwerkelijke invoering (Richtlijn Solvency II: art. 38 en 49).

Kwaliteit governancestelsel en belemmering toezicht

EOC gaat niet over tot uitbesteden indien dit leidt tot afbreuk aan de kwaliteit van het governancestelsel (Richtlijn Solvency II: art. 49).

EOC besteedt geen taken en werkzaamheden uit van personen die het dagelijks beleid bepalen (Raad van Bestuur). Hieronder wordt ook verstaan: het vaststellen van het beleid en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid (Bpr art. 27).

Afbreuk interne toetsing

EOC gaat niet over tot het uitbesteden van werkzaamheden indien het afbreuk doet aan de kwaliteit van de onafhankelijke interne toetsing (interne auditfunctie) (Bpr art: 17 en 28).

Belemmering toezichttaak

EOC gaat niet over tot uitbesteden indien het leidt tot afbreuk aan vermogen uitvoering toezichttaak van toezichthouders (richtlijn Solvency II: art. 49).

Risicoanalyse

Wanneer er sprake is van structurele uitbesteding, worden de risico's die hiermee samenhangen geanalyseerd (Bpr art. 23 en 29).

- Als onderdeel van de risicoanalyse wordt beoordeeld of de uitbestede activiteit een kritieke functie betreft (richtlijn Solvency II: art. 49).
- EOC gaat niet over tot uitbesteden indien het leidt tot ondermijning van de continuïteit en toereikendheid van de dienstverlening (richtlijn Solvency II: art. 49).
- Indien uit de analyse blijkt dat dit leidt tot een onnodige toename van het operationeel risico, wordt niet tot uitbesteding overgegaan (richtlijn Solvency II: art. 49).

Schriftelijke overeenkomst

Indien sprake is van structurele uitbesteding wordt in een schriftelijke overeenkomst vastgelegd (Bpr art 31):

- de onderlinge informatie-uitwisseling (afspraken over het beschikbaar stellen van informatie, indien toezichthouders ter uitvoering van hun wettelijke taak dit verzoeken);
- de mogelijkheid voor EOC om te allen tijde wijzigingen aan te brengen in de wijze waarop de uitvoering van de werkzaamheden door de derde geschiedt.
- de verplichting van de derde om de EOC in staat te stellen, blijvend te voldoen aan het bij of krachtens de wet bepaalde;
- de mogelijkheid voor de toezichthouder en interne auditfunctie om onderzoek ter plaatse te doen of te laten doen bij de derde (Richtlijn Solvency II art. 38);
- een exitstrategie (Richtlijn Solvency II art. 51), de wijze waarop de overeenkomst wordt beëindigd, en de wijze waarop wordt gewaarborgd dat EOC de werkzaamheden naar beëindiging van de overeenkomst weer zelf kan uitvoeren of door een derde kan laten uitvoeren.

Periodieke beoordeling

Indien er sprake is van structurele uitbesteding, dan wordt de uitbesteding door de desbetreffende proceseigenaar periodiek beoordeeld (Bpr art. 30).

Uitbestede processen

De volgende processen zijn uitbesteed inclusief een toelichting van de rationalisatie:

- Actuariële functie
 - o Voor uitbesteding pleit dat de actuariële functie een hoge mate van specifieke kennis en onafhankelijkheid vergt. Gezien het feit dat het geen fulltime functie voor EOC betreft is uitbesteding de reële optie. De dienstverlener is gevestigd in Nederland.
- Interne Audit functie
 - o Voor uitbesteding pleit dat de interne audit functie een hoge mate van specifieke kennis vergt. Daarnaast is onafhankelijkheid van deze functie nog in hoge mate belangrijk. Gezien het feit dat het geen fulltime functie voor EOC betreft is uitbesteding de reële optie. De dienstverlener is gevestigd in Nederland.
- ICT - Het beheren en monitoren van het netwerk van EOC
 - o EOC heeft onvoldoende capaciteit en kennis om deze werkzaamheden intern adequaat uit te voeren. De dienstverlener is gevestigd in Nederland.

- Salarisadministratie – het doen van de salarisadministratie voor EOC

In 2018 is gekozen voor uitbesteding van de salarisadministratie omdat deze samenhangt met het werken met een geavanceerd HR personeelsmanagementsysteem, waarin personeelsadministratie, salarisadministratie en de beoordelingscyclus geïntegreerd zijn. De HRM functionaris zal gezien de efficiëntie zich (op termijn) kunnen richten op HRM advies.

Jaarlijks worden de uitbestedingen door de proceseigenaar gecheckt. Dit wordt gedaan middels formulier "Bijlage B Checklist uitbesteding" onderdeel van het uitbestedingsbeleid, ondertekend door de proceseigenaar en het Bestuur en opgeslagen in de werkmap uitbestedingsbeleid bij het Bestuur.

3.10 Overige informatie

De governance van EOC is stabiel. Momenteel is geen aanvullende materiële informatie te rapporteren met betrekking tot het governancestelsel.

4 Risicoprofiel

Hieronder wordt voor elke afzonderlijke risicocategorie een kwantitatieve en kwalitatieve beschrijving gegeven van:

- de blootstelling aan risico's (inclusief buitenbalansposities);
- de beoordeling van risico's;
- de risicoconcentratie;
- de risicobeheersing (gehanteerde technieken en monitoren van beheersing); en
- risicogevoeligheid (indien van toepassing).

De beschrijving heeft betrekking op de rapportageperiode als ook materiële veranderingen ten opzichte van de vorige rapportageperiode. In het onderstaande overzicht is de SCR berekening/het aan te houden kapitaal per risicocategorie opgenomen.

Tabel 8 SCR berekening met risico's per risicocategorie / aan te houden kapitaal

SCR per 31.12.2019 (in €)	EOC Solo
Renterisico	369.063
Aandelenrisico	2.595.720
Vastgoedrisico	450.000
Spreadrisico	98.163
Valutarisico	956.939
Concentratierisico	451.645
Diversificatie-effect	-1.448.038
Marktrisico's	3.473.493
Tegenpartij kredietrisico	2.551.431
Verzekeringstechnisch risico (schaderisico)	13.370.183
SCR ongediversificeerd	19.395.107
Diversificatie-effect	-3.298.472
BSCR	16.096.635
Operationeel risico	837.335
Belastingadjustment	-2.167.773
SCR (uit berekening)	14.766.196
Toevoeging vanuit S.25.01	0
SCR (te rapporteren)	14.766.196

4.1 Verzekeringstechnisch risico

Met verzekeringstechnisch risico wordt bedoeld het risico dat (schade)uitkeringen niet gefinancierd kunnen worden uit de premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en/of technische aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van het product. In het verzekeringstechnische risico is ook het risico op een zogenaamde catastrofe opgenomen. Het verzekeringstechnische risico betreft het grootste risico in de SCR berekening en leidt derhalve tot het grootste deel van het aan te houden kapitaal. De berekening van dit risico is gebaseerd op de netto premies en de omvang van de netto technische voorzieningen. In totaal bedraagt dit risico circa 36% van de som van de netto premies voor het komende jaar en de netto voorziening op balansdatum. Per saldo bedraagt het aan te houden kapitaal voor het verzekeringstechnische risico voor EOC Solo € 14,8 miljoen.

Catastroferisico

Als catastrofesценario is een grote ramp verondersteld waarbij de twee schepen met de grootste verzekerde waardes bij betrokken zijn. De bruto schade van de ramp is de som van de verzekerde waardes uit hoofde van het casco van de twee schepen plus de hoogste verzekerde waarde uit hoofde van aansprakelijkheid. Het catastroferisico wordt grotendeels gemitigeerd door het herverzekeringsprogramma.

Het beleid van EOC is er op gericht om de schade-uitkeringen vanuit de premieopbrengsten te kunnen voldoen. EOC wil voor schade-uitkeringen niet afhankelijk zijn van beleggingsinkomsten. Ervaringscijfers en kennis van de branche helpen bij het vormen van een inschatting van de risico's. Voor schade-uitkeringen is deels (schades groter dan € 50.000) op basis van post voor post analyse en deels op basis van een statistische methode (schades kleiner dan € 50.000) een technische voorziening gevormd. De schadeverplichtingen van EOC hebben een onzeker karakter. Bij de bepaling van de voorziening wordt als uitgangspunt gehanteerd dat de voorziening in 99,5% van de gevallen toereikend is.

Risico's betreffen met name schade aan het eigen vaartuig, schade aan derden, berging en wrakopruijing en terrorisme voor binnenvaartschepen en pleziervaartuigen die varen in (west) Europa. Risicobeheersing vindt met name plaats middels acceptatie op basis van acceptatiebeleid, monitoring van schaderatio's en herverzekeringen.

4.2 Marktrisico

Het marktrisico bestaat uit:

- Renterisico
- Aandelenrisico
- Vastgoedrisico
- Spreadrisico
- Valutarisico
- Concentratierisico

Renterisico

Het renterisico heeft beperkte invloed op het resultaat en het vermogen van EOC. Het beleid is om bij verwerving van obligaties en staatsleningen een eventueel agio gelijk ten laste van het resultaat te brengen. Een eventueel disagio wordt gedurende de resterende looptijd aan het resultaat toegevoegd. Hierdoor is in feite de effectieve rente gelijk aan de nominale rente gedurende de looptijd. Aangezien deze beleggingen normaliter tot het einde van de looptijd worden aangehouden, blijft het koersrisico minimaal. Verder zijn de verzekeringsverplichtingen van de organisatie overwegend kortlopend waardoor het renterisico beperkt is. Belangrijke beheersmaatregelen zijn het beleggingsbeleid waarin ondermeer de beleggingsmix en de mate van liquide zijn van de beleggingen zijn opgenomen en de toetsing binnen het risicomangement systeem op de uitvoering van dit beleggingsbeleid.

Ter bepaling van het renterisico worden de activa bestaande uit kasstromen uit beleggingen en de vordering uit herverzekering, betreffende het aandeel in de technische voorziening, verdisconteerd en geschokt met een 1% stijging en 1% daling van de gehele rentecurve. Dit zelfde gebeurt ook met de technische voorzieningen die onder de passiva gerubriceerd staan. De hoogste van de twee schokken wordt als renterisico aangemerkt. Per saldo zijn de rentedragende passiva iets groter dan de rentedragende activa, maar hebben de rentedragende activa een langere duration. Hierdoor is EOC gevoeliger voor een rentestijging dan een rentedaling.

Aandelenrisico

Het aandelenrisico betreft 22% van de waarde van de strategische deelnemingen. Dit zijn alle dochters van EOC solo. Voor EOC groep is geen sprake van aandelenrisico omdat de deelnemingen geconsolideerd zijn in de balans.

Vastgoedrisico

Het vastgoedrisico bedraagt 25% van de waarde van het terreinen en gebouwen. Het vastgoed voor EOC betreft vrijwel geheel vastgoed voor eigen gebruik. Het belang ten opzichte van het geheel aan beleggingen is beperkt en de risico's derhalve ook.

Spreadrisico

Met spreadrisico binnen een beleggingsportefeuille wordt bedoeld het risico dat een belegging niet terugbetaald wordt. Dit risico wordt beperkt doordat belegd wordt bij Nederlandse debiteuren, waarvan het merendeel minimaal een A-rating heeft. De portefeuille obligaties bestaat uit ABN Amro, Bank Nederlandse Gemeenten en Rabobank. Op basis van de uitgevoerde ORSA is de kans dat EOC niet voldoet aan de intern gestelde solvabiliteitseis van de SCR klein.

Valutarisico

Als gevolg van het aangepaste beleggingsbeleid wordt vanaf 2018 een (beperkt) valutarisico gelopen.

Concentratierisico

Het concentratierisico is van toepassing bij EOC omdat de drempel van 3% van de waarde van de obligaties en 10% van de waarde van het vastgoed wordt overschreden.

4.3 (Tegenpartij) Kredietrisico

Dit betreft het kredietrisico dat EOC loopt. Bij EOC bestaat dit risico voornamelijk uit "type 1 risico". Dit betreft voornamelijk het risico dat banken de aan hen toevertrouwde middelen op bankrekeningen niet terug kunnen betalen. In de praktijk blijkt dit risico in Nederland tot nu toe gelukkig mee te vallen. Daarnaast betreft het "type 2 risico". Dit betreft het risico op het niet betalen van vorderingen op ondermeer leden, verzekerden en tussenpersonen. De medewerkers van de financiële afdeling bewaken de tijdige betalingen door leden, verzekerden en tussenpersonen. Bij achterstand in betalingen wordt direct tot actie overgegaan. Historische cijfers wijzen uit dat het gevoerde beleid succesvol is, dat tijdig betaald wordt en dat het risico beperkt is.

Het aan te houden kapitaal voor het tegenpartij risico voor diversificatie bedraagt voor "type 1 risico" (banken, herverzekeraars) voor EOC Solo € 2,3 miljoen en "type 2 risico" (leden, verzekerden, tussenpersonen en hypotheekfondsen) € 0,3 miljoen.

Kredietrisico herverzekering

Herverzekeringen zijn een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering van de organisatie. Indien er veel grote schades zijn, zal er ook meer geclaimd worden bij herverzekeraars en nemen de vorderingen op herverzekeraars navenant toe. Om het risico op wanbetaling door herverzekeraars te beperken worden de herverzekeringscontracten hoofdzakelijk gesloten op Lloyd's in Londen bij verzekeraars met minimaal een A-rating. Voor het contract van 2019 is dit niet geheel gelukt en is 5% buiten Lloyds om getekend. Voor het contract van 2020 is 39% buiten Lloyds om getekend. De betreffende herverzekeraars voldoen wel aan de eis met betrekking tot haar rating. Op basis van de uitgevoerde ORSA is de impact van dit risico aanwezig maar beperkt.

Kredietrisico liquide middelen

Gegeven de omvang van de post liquide middelen is het kredietrisico in beginsel groot. Om dit risico te beperken staan de liquide middelen uit bij diverse Nederlandse banken, waarvan het merendeel minimaal een A-rating heeft. Op basis van de uitgevoerde ORSA is de impact van dit risico aanwezig.

Kredietrisico vorderingen op leden, verzekerden en tussenpersonen

Aan het begin van het jaar wordt de post debiteuren uit hoofde van de prolongatie opgenomen. Dit betekent op dat moment dan ook een hoge stand van post debiteuren. Gedurende het jaar neemt de post debiteuren af.

Operationeel risico

Dit bedraagt 3% van de premie over het boekjaar.

4.4 Liquiditeitsrisico

Dit is het risico dat EOC niet de mogelijkheid heeft om de financiële middelen te verkrijgen die nodig zijn om aan de (verzekerings)-verplichtingen te voldoen. Dit zou kunnen voorkomen doordat er te weinig liquide middelen aanwezig zijn en de beleggingen niet of niet tegen een reële waarde verkocht kunnen worden. EOC beperkt dit risico door slechts in frequent verhandelde obligaties en staatsleningen te beleggen. Ook zijn er met de herverzekeraars afspraken gemaakt over het betalen van voorschotten in grote schadegevallen. Daarnaast heeft EOC in haar beleggings- en liquiditeitsbeleid op basis van historische gegevens vastgelegd hoeveel er minimaal aan liquide middelen aanwezig dient te zijn. De liquiditeitspositie wordt continu door de financiële afdeling bewaakt. Per saldo is dit risico beperkt.

4.5 Operationeel risico

Gegeven de hoeveelheid aan processen is een operationeel risico aanwezig. Om dit risico te beperken zijn alle belangrijke interne processen zoals acceptatie, schadeafwikkeling, financiële transacties en ICT beschreven. Tevens zijn key-controls opgesteld die op regelmatige basis onder de verantwoordelijkheid van de proceseigenaren uitgevoerd worden. De compliance-officer en de internal audit doen deelwaarnemingen op deze controles en rapporteren en bespreken de uitkomst met het Bestuur waarna desgewenst acties worden bepaald. Per saldo is de inschatting dat het resterende operationeel risico aanwezig is, maar financieel beperkt.

4.6 Andere materiële risico's

Kasstroomrisico

Dit is het risico dat toekomstige kasstromen, verbonden aan een monetair financieel instrument, zullen fluctueren in omvang. Als gevolg van het beleggingsbeleid kan dit risico als zeer gering worden beschouwd. Aangezien er voor het grootste gedeelte wordt belegd in vrij verhandelbare staatsleningen en obligaties.

Omgevingsrisico

Het risico als gevolg van buiten de instelling of groep komende veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat. De organisatie volgt de marktontwikkelingen op de voet en kan indien nodig direct op veranderingen inspelen. Het schaderisico dat veroorzaakt wordt door natuurrampen of andere extreme gebeurtenissen wordt opgevangen door een evenementendekking in het herverzekeringscontract.

Uitbestedingrisico

Het risico dat de continuïteit van (een deel van) de bedrijfsvoering of de reputatie in gevaar komt als gevolg van fouten of nalatigheden van een partij waaraan EOC en haar dochters werkzaamheden hebben uitbesteed. Dit risico is zeer gering omdat bijna alle primaire bedrijfsprocessen door eigen medewerkers worden uitgevoerd. Indien werkzaamheden of bedrijfsprocessen worden uitbesteedt,

dient aan onderstaande uitgangspunten, zoals vastgelegd in het uitbestedingsbeleid, te worden voldaan:

- de uitbesteding dient te voldoen aan wet- en regelgeving;
- wanneer er sprake is van structurele uitbesteding, worden de risico's die hiermee samenhangen geanalyseerd;
- EOC gaat niet over tot uitbesteden indien het leidt tot ondermijning van de continuïteit en toereikendheid van de dienstverlening;
- indien uit de analyse blijkt dat dit leidt tot een onnodige toename van het operationeel risico, wordt niet tot uitbesteding overgegaan.

ICT-risico

ICT-systemen zijn een belangrijk onderdeel in de bedrijfsvoering. Het ICT-landschap is echter in mindere mate complex. De door EOC gebruikte ICT-systemen zijn over het algemeen eenvoudig en overzichtelijk. De systemen worden nauwlettend door de eigen systeembeheerder en een extern ICT bedrijf beheerd en onderhouden. De ontwikkeling, ondersteuning en continuïteit van onze back office applicatie (Pro Vision) is gegarandeerd doordat meerdere medewerkers van de ICT afdeling bekend zijn met de opzet en werking. Daarnaast zijn o.a. de volgende maatregelen getroffen als back-up procedures (intern en extern), installatie van anti-virussoftware en firewalls en gebruik en actualiseren van wachtwoorden. Het uiteindelijke ICT-risico is daardoor beperkt.

Integriteits- en juridisch risico

Hieronder wordt onder andere verstaan het risico dat de integriteit van de organisatie wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen. Om dit risico te beheersen zijn:

- procedures ingericht voor het screenen van nieuwe medewerkers;
- functiescheidingen doorgevoerd;
- vierogen principes toegepast;
- gedragscodes ingevoerd.

Ook loopt de organisatie het risico in rechte te worden aangesproken indien de maatschappij niet voldoet aan de wettelijk verplichte bepalingen. De interne compliance-officer draagt samen met het Bestuur zorg voor de naleving van de verplichte wettelijke bepalingen. Periodiek brengt de compliance-officer aan het Bestuur en de Raad van Commissarissen verslag uit van de gehouden interne audits. Om een goed oordeel omtrent de hoogte van het (resterende) integriteits- en juridische risico te krijgen, dit ook naar aanleiding van de beoordeling van de integriteitrisicoanalyse in de financiële sector door DNB, is een nadere integriteitrisicoanalyse uitgevoerd en zijn de aanwezige beheersmaatregelen opnieuw beoordeeld worden op effectiviteit en toereikendheid en indien nodig aangepast.

4.7 Stresstests en gevoeligheidsanalyses

Stresstests worden uitgevoerd in het ORSA proces. In het hoofdstuk over de ORSA staat toegelicht hoe deze tot stand komen. In de voorgaande paragrafen over de risicocategorieën zijn daar waar van toepassing de uitkomsten van de ORSA opgenomen.

4.8 Elke andere bekendmakingen

Jaarlijks worden de strategische risico's herijkt. Het bepalen van strategische risico's, en de daaraan gekoppeld beheersmaatregelen, is een essentieel onderdeel om meer zekerheid te hebben bij het bereiken van de strategische doelstellingen van de organisatie. Daarnaast is het bepalen van de

strategische risico's een belangrijk onderdeel vanuit het principe van goed ondernemingsbestuur en de hiervoor geldende wet- en regelgeving.

Bij het herijken van de strategische risico's en de (operationele) risicobereidheid nemen de RvB en de overige deelnemers aan de herijksessie de volgende zaken in acht:

- a) veranderingen in de externe omgeving
- b) substantiële verhogingen van zakelijke activiteiten
- c) historie van operationele verliezen
- d) de kwaliteit van de beheersingsomgeving
- e) de effectiviteit van het risicomanagement of risicomitigatie strategieën
- f) de frequentie van aantal of aard van limietoverschrijdingen

5 Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

In dit hoofdstuk worden de waarderingmethoden die zijn gebruikt bij het opstellen van de Solvency II balans toegelicht. Onder Solvency II wordt voor het tonen van de financiële positie van de verzekeraar uitgegaan van de marktwaardes. In sommige gevallen betekent dat een afwijking van de grondslagen die zijn gehanteerd in de jaarrekening.

Het gebruik van IFRS is niet verplicht, maar de filosofie achter IFRS wordt onder Solvency II als een goed uitgangspunt beschouwd. Voor het waarderen van de activa en passiva zijn in de Solvency II Level 1 Kaderrichtlijn de volgende uitgangspunten gedefinieerd (artikel 75):

- Activa worden gewaardeerd tegen het bedrag waarvoor ze kunnen worden verhandeld tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn;
- Passiva worden gewaardeerd tegen het bedrag waarvoor ze kunnen worden overgedragen of afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn.

Tevens is rekening gehouden met artikelen 9 tot en met 16 van de gedelegeerde verordening

In het onderstaand overzicht wordt de balans op basis van beide (jaarrekening en Solvency II/marktwaarde) grondslagen getoond. Tevens worden de verschillen ingedeeld naar “Herrubricering” dan wel “Herwaardering”. In de onderliggende paragrafen wordt de waardering van de verschillende balansposten toegelicht indien de waardering afwijkt tussen de jaarrekening (BW) en Solvency II. De overzichten sluiten aan bij de QRT S.02.01.

Tabel 9 Jaarrekening (BW) balans en Solvency II balans EOC Solo per 31 december 2019

Activa (x € 1.000)	BW2	Solvency II	Mutatie BW2 / Solvency II	Herrubri- cering	Herwaar- dering
Overige immateriële activa	69	0	-69	0	-69
Gebouwen eigen gebruik	2.697	1.800	-897	0	-897
Beleggingen	11.122	11.531	409	83	326
Gebouwen en terreinen	0	0	0	0	0
Deelnemingen	775	553	-222	0	-222
Aandelen	5.661	5.661	0	0	0
Obligaties	4.686	5.317	631	83	548
Deposito's	0	0	0	0	0
Hypotheekfondsen	5.135	5.135	0	0	0
Techn. voorziening herverz.	0	6.723	6.723	6.672	51
Vordering op herverzekering	4.034	4.034	0	0	0
Overige vorderingen	1.802	1.802	0	0	0
Overige activa	34.926	34.872	-54	-54	0
Liquide middelen	34.022	34.022	0	0	0
Overige activa	904	850	-54	-54	0
Totaal activa	59.785	65.897	6.112	6.701	-589
Passiva (x € 1.000)	BW2	Solvency II	Mutatie BW2 / Solvency II	Herrubri- cering	Herwaar- dering
Eigen vermogen	36.155	39.347	3.192	0	3.192
Overige reserves	31.837	35.029	3.192	0	3.192
Waarborgkapitaal	4.318	4.318	0	0	0
Bruto Technische voorziening	26.932	21.655	-5.277	0	-5.277
Best estimate	26.932	19.926	-7.006	0	-7.006
Risicomarge	0	1.729	1.729	0	1.729
Techn. voorziening herverz.	-6.672	0	6.672	6.672	0
Pensioenvoorziening	0	612	612	0	612
Overige voorzieningen	1.319	2.203	884	0	884
Kortlopende schulden	2.051	2.080	29	29	0
Totaal passiva	59.785	65.897	6.112	6.701	-589

5.1 Activa

Per balanspost die onder Solvency II waardering afwijkt van de BW waardering (jaarrekening), staat hieronder een toelichting op de waardering onder Solvency II.

Immateriële vaste activa

Onder Solvency II worden net als onder Solvency I immateriële vaste activa op nihil gewaardeerd. In de jaarrekening worden deze gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met cumulatieve afschrijvingen.

Gebouwen (eigen gebruik)

Terreinen en gebouwen dienen op marktwaarde op de balans te staan voor waardering onder Solvency II. Hiervoor gebuikt EOC een periodieke taxatie. In de jaarrekening zijn deze gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen.

Beleggingen

In Solvency II worden alle beleggingen op reële waarde gewaardeerd. De verschillen met de jaarrekening grondslagen betreffen:

- Obligaties worden volgens Solvency II gewaardeerd tegen reële waarde en in de jaarrekening tegen amortisatiewaarde, waarbij een eventueel agio gelijk ten laste van het resultaat wordt gebracht.
- Lopende interest over de obligaties is geboekt onder overlopende activa op de balans op jaarrekeninggrondslag. Voor de presentatie onder Solvency II dient deze post gerubriceerd te worden naar obligaties.
- Gebouwen (niet eigen gebruik) worden onder Solvency II tegen reële waarde gewaardeerd. In de jaarrekening zijn deze gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen.

In de beleggingen worden bij EOC Solo ook de aandelen betreffende de strategische deelnemingen verantwoord. Deze deelnemingen zijn strategisch omdat ze nauw verbonden zijn met de strategie van EOC. De deelnemingen betreffen:

- Scheepsverzekeringsmaatschappij Compact “DOV” N.V. (geliquideerd in 2019)
- EOC Expertise B.V.
- Van Pelt & Co B.V.
- EOC Verzekeringsadvies B.V.

Vordering herverzekering

- De vordering herverzekering betreft het bedrag dat geclaimd kan worden bij de herverzekeraar omdat de schade is afgewikkeld of omdat er inmiddels meer schade is uitgekeerd dan het eigen behoud.
- Voor waardering van de vordering op herverzekeraars onder Solvency II worden de toekomstige vorderingen contant gemaakt om deze op marktwaarde te presenteren. Dit betreft het gedeelte herwaardering.

Herverzekering - aandeel in de technische voorziening

Deze post wordt in het volgende hoofdstuk nader toegelicht. In de jaarrekening is deze post opgenomen bij de technische voorzieningen op de passivazijde van de balans. In de Solvency II balans en ook in bijgaande tabellen daarentegen op de activazijde van de balans.

5.2 Technische voorzieningen

EOC stelt zich ten doel om met haar leden op onderlinge grondslag verzekeringsovereenkomsten aan te gaan. De maatschappij kan ook verzekeringsovereenkomsten met niet leden sluiten. EOC wil te allen tijde aan haar verplichtingen richting de leden en verzekerden kunnen voldoen. EOC hanteert een prudent voorziensbeleid waarmee voorkomen wordt dat in enig jaar de technische voorziening ten koste van de deelgenoten en verzekerden aangepast dient te worden.

5.2.1 Doel van een technische voorziening

De technische voorziening bij een verzekeringsmaatschappij is het vermogen wat naar verwachting nodig is om aan alle lopende verzekeringsverplichtingen te kunnen voldoen.

5.2.2 Wettelijke eisen

Wettelijke eisen aan een technische voorziening van een schadeverzekeraar

- Besluit prudentiële regels Wft, hoofdstuk 12 artikel 114 t/m 121
- Wet op het Financieel Toezicht, artikel 3:67 en 3:135
- Richtlijn 2009/138/EG (Solvency II), artikel 76 t/m 86
- Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35 van de Commissie van 10 oktober 2014 tot aanvulling van Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II): Hoofdstuk 3 Voorschriften voor technische voorzieningen.
- Richtsnoeren voor de waardering van technische voorzieningen.

Kort samengevat regelen deze artikelen dat een verzekeraar toereikende technische voorzieningen aan dient te houden om aan haar toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Het betreft verplichtingen die voortkomen uit aangegane overeenkomsten inclusief vernieuwing en verlenging van overeenkomsten voor zover deze niet opzegbaar zijn door de verzekeraar.

In de technische voorziening dienen opgenomen te zijn:

- a. De voor de balansdatum ontstane schaden of verplichtingen tot uitkering die zijn gemeld en nog niet zijn afgewikkeld. In afwijking van de richtlijnen onder Solvency II gebeurt dit op netto basis. De reden is dat de claims die volgen uit het herverzekeringsprogramma incidenteel van aard zijn en met name de complexere claims betreffen. Daarom wordt herverzekering afzonderlijk behandeld.
- b. De voor de balansdatum ontstane schaden of verplichtingen tot uitkering die nog niet zijn gemeld.
- c. De risicomarge: de risicomarge is zodanig dat de waarde van de technische voorzieningen gelijk is aan het bedrag dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar verwachting zouden vragen voor de overname en de nakoming van de verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen.
- d. De kosten die verband houden met de afwikkeling van schaden of uitkeringen;
- e. De in verband met schaden of uitkeringen te verwachten baten uit subrogatie en de verkrijging van de eigendom van verzekerde zaken.

5.2.3 Beleid ten aanzien van reserveringen

Bij het maken van reserveringen voor de technische voorziening worden uitgangspunten gehanteerd. De voorziening wordt zodanig gevormd dat deze niet afhankelijk is van inkomsten uit de toekomstige voortzetting van het verzekeringsbedrijf. Hierbij vallen onder toekomstige voortzetting de contracten die nog niet zijn aangegaan. Op deze manier kan afwikkeling van lopende schades ook bij (eventuele) stopzetting van het verzekeringsbedrijf worden gewaarborgd.

Voor voorzieningen met een schadelast hoger dan het grensbedrag geldt de post voor post reserveringsmethode. De bepaling van de best estimate schadelast voor deze categorie claims vindt individueel plaats op basis van worst case scenario, waarbij onder andere regres geen onderdeel hierin vormt. Voor de voorziening voor claims met een verwachte schadelast lager dan het grensbedrag geldt de statistische methode gebaseerd op betalingen. Om de risicohouding van EOC te reflecteren geldt voor de bepaling van de voorziening een betrouwbaarheidspercentage van 99,5%.

5.2.4 Gekozen methodiek

De voorziening voor te betalen schaden mag op twee manieren worden vastgesteld:

- Afzonderlijke of post voor post methode.
De voorziening wordt voor elke schade afzonderlijk bepaald.
- Statistische methoden op basis van ervaringscijfers.
Indien de aard van de overeenkomst het toelaat en indien deze methoden naar verwachting dezelfde resultaten opleveren als de afzonderlijke methode.

De potentiële schaden van EOC zijn zeer uiteenlopend van aard en omvang. Zo heeft EOC te maken met relatief eenvoudige cascoschades aan de bij haar verzekerde schepen maar ook met gecompliceerde aanvaring aansprakelijkheidschaden in binnen- en buitenland. Voor de hoogte van de voorzieningen onder Solvency II en de schades kleiner dan € 50.000 in de jaarrekening maakt EOC gebruik van statistische methoden op basis van ervaringscijfers, voor de complexere schades in de jaarrekening hanteert EOC de post voor post methode. Om de risicohouding van EOC te reflecteren wordt de verwachte schadelast bepaald op basis van een worst case benadering.

In de Omnibus directive voor Solvency II is de mogelijkheid geboden om gebruik te maken van overgangsregelingen voor de bepaling van de rentevoet en de technische voorziening. Gegeven de beperkte impact van de keuze van rentevoet op de hoogte van de technische voorziening wordt er om de volgende redenen geen gebruik gemaakt van deze overgangsregeling:

- de relatief korte afwikkelingsperiode en
- de administratieve belasting bij het hanteren van de overgangsregeling voor de bepaling van de rentevoet.

Er wordt ook geen gebruik gemaakt van de overgangsregeling voor de bepaling van de technische voorziening, omdat de impact naar verwachting niet opweegt tegen de administratieve belasting.

5.2.5 Opbouw van de technische voorziening

De technische voorziening van EOC bestaat uit verschillende componenten. Hierbij worden de kasstromen samenhangend met premies, schadebetalingen, herverzekeringspremies, herverzekeringsuitkeringen en kosten meegenomen, inclusief verwachte toekomstige ontwikkelingen en onzekerheden. Er geldt dat de door EOC gevoerde producten geen contractuele opties of financiële garanties kennen. De onderkende componenten zijn:

- Premievoorziening:
Deze voorziening heeft betrekking op toekomstige schadegebeurtenissen die worden gedekt door verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen die binnen de contractgrens vallen.
- Voorziening voor te betalen schaden:
Schadegevallen die voor de balansdatum zijn ontstaan en gemeld maar nog niet zijn afgewikkeld. Deze schades worden ten behoeve van de jaarrekening voor schades groter dan € 50.000 volgens de post voor post methode vastgesteld. Voor schades kleiner dan € 50.000

wordt de voorziening in de jaarrekening bepaald op basis van een statistische methode op basis van ervaringscijfers. Ten behoeve van Solvency II geldt een statistische methode op basis van ervaringscijfers inclusief een compensatiefactor om de kans op extra (premie)naheffing aan de leden te mitigeren.

- Schadebehandelingskosten:
Kosten die verband houden met de afwikkeling van schaden. Hierin is onder andere begrepen de interne Schadebehandelingskosten zoals:
 - o kosten eigen schadeafdeling;
 - o kosten financiële afdeling;
 - o overige personeelskosten;
 - o kantoorkosten.

Branche en homogene risicogroepen

De verzekeringsverplichtingen vallen onder de branche “Verzekeringen voor schepen, luchtvaartuigen en andere transportmiddelen”. EOC onderkent twee afdelingen: beroepsvaart en pleziervaart. Monitoring van de premies en schades vindt plaats op detailniveau. Voor Solvency II worden deze verzekeringen gezien als één homogene risicogroep gegeven de aard van de onderliggende risico’s van de verplichtingen. In de pleziervaart en de beroepsvaart doen zich veelal dezelfde soorten schades en schadegebeurtenissen voor. Dit geldt zowel voor casco, aansprakelijkheid, inboedel en letsel aan bemanning of passagiers. In de beroepsvaart zijn de schades natuurlijk wel relatief groter, maar in beginsel zijn deze (risico’s) veelal hetzelfde. Daarnaast geldt dat de voorwaarden in grote lijnen gelijk zijn voor de gehele populatie.

Data

De totale marktwaarde van deze verplichtingen wordt berekend door de kasstromen te disconteren tegen de door EIOPA voorgeschreven rentecurve. De kasstromen sluiten aan bij de homogene risicogroep. De data die benodigd is om de technische voorzieningen te bepalen zijn hoofdzakelijk afkomstig uit het polisadministratiesysteem en het financiële administratiesysteem. In de berekeningen voor de technische voorzieningen vinden geen verrijkingen van de data plaats.

Toekomstige beheeractiviteiten

Bij de bepaling van de technische voorzieningen worden gevolgen van toekomstige beheeractiviteiten niet meegenomen.

Polishoudergedrag en verval risico

De looptijd van een verzekering bedraagt 1 jaar (binnenvaart) of 1 maand (pleziervaart). Opzegging gedurende de looptijd is contractueel niet mogelijk, noch door verzekeraar, noch door verzekeringnemer. Gegeven de contractsduur komt royerering alleen voor bij de binnenvaart. Royering vindt plaats:

- als de verzekerde stopt met premiebetaling;
- bij verkoop van het binnenvaartschip.

Op basis van historie betreft het hier circa 6% van de portefeuille. Gecombineerd met een combined ratio van bijna 100% is de financiële impact van royerering op de winstgevendheid van de portefeuille zeer beperkt.

Rentetermijnstructuur

De rentetermijnstructuur die voor de discontering gehanteerd wordt, wordt gepubliceerd door EIOPA. Voor de discontering wordt de rentetermijnstructuur zonder volatiliteitsaanpassing¹ (VA) gehanteerd. De redenen hiervoor zijn:

- de beleggingsportefeuille van EOC is niet in overeenstemming met de referentieportefeuille, op basis waarvan de hoogte van de VA maandelijks wordt bepaald;
- de uitloop van een schade is relatief kort, waardoor het effect van discontering beperkt is;
- omdat de VA maandelijks wijzigt, kan dit leiden tot extra beweging in de hoogte van de marktwaarde van de verplichtingen die lastig te verklaren is.

Additionele informatie s.17.01.b Non-life Technical Provisions EOC

In reporting template s.17.01.b wordt de technische voorziening verdeeld naar branche:

- Onder branche Marine, aviation and transport vallen bij EOC de producten casco binnenvaart en casco pleziervaart.
- Onder branche Marine, aviation and transport valt bij DOV het product casco pleziervaart.

Wijzigingen ten opzichte van vorig jaar

Ten opzichte van de vorige periode zijn de volgende aanpassingen in de rapportages verwerkt:

1. In de cijfers van 2019 is een vrijval uit hoofde van de schattingswijziging ad € 0,8 miljoen opgenomen (v.j. 1,4 miljoen). De schattingswijziging heeft betrekking op oudere jaren. Als deze niet was mee genomen was de schade in 2019 € 0,8 miljoen (v.j. 1,4 miljoen) hoger geweest.

¹ De VA is een constante opslag op de risicovrije rentetermijnstructuur voor de berekening van de beste schatting en is gebaseerd op een voor risico gecorrigeerde spread op de beleggingen in een referentieportefeuille. De VA is de spread tussen de rente op de beleggingen in de referentieportefeuille en de bijbehorende risicovrije rente.

5.3 Overige Voorzieningen

Dit betreft de waardering van de belastingvoorziening die wijzigt als gevolg van de herwaardering van de balansposten van BW naar Solvency II.

5.4 Alternatieve methodes voor waardering

Alleen voor de bepaling marktwaardes van de gebouwen (voor eigen gebruik) wordt gebruik gemaakt van een alternatieve methode van waardering.

- Voor de gebouwen eigen gebruik betreft het de marktwaarde vrij van huur en gebruik. Deze marktwaarde wordt eens in de drie jaar bepaald als “het geschatte bedrag waarvoor een object op taxatiedatum zou worden overgedragen door een bereidwillige verkoper aan een bereidwillige koper in een marktconforme transactie, na behoorlijke marketing, waarbij de partijen geïnformeerd, zorgvuldig en zonder dwang hebben gehandeld”. In 2016 is daar voor de afsluitingen tussen de 3 jaarlijkse externe taxatie een interne methode op basis van huurtarieven en aanvangsrendementen in de betreffende regio, rekening houdend met leegstand en de staat van het onderhoud aan toegevoegd.
- Voor het gebouw niet voor eigen gebruik gaat het om de marktwaarde in verhuurde staat.

De laatste externe waarderingen dateren van december 2017 uitgevoerd door een register taxateur overeenkomstig de voorwaarden van de NVM/Bedrijfs Onroerend Goed.

5.5 Overige informatie

Het eigen vermogen in de Solvency II balans wijkt af van het eigen vermogen in de jaarrekening als gevolg van de verschillende waardering van de balansposten in de Solvency II balans en de balans in de jaarrekening. Het eigen vermogen wordt nader toegelicht in hoofdstuk 6.

EOC verwacht in de toekomst geen significante wijzigingen in de waardering van haar balansposten onder Solvency II. Hierdoor is andere materiële informatie met betrekking tot de voor solvabiliteitsdoeleinden gehanteerde waardering niet van toepassing.

6 Kapitaalbeheer

Dit hoofdstuk bevat Informatie over de doelstellingen, gedragslijnen en processen van de onderneming bij het beheer van haar eigen vermogen, met inbegrip van informatie over de voor de bedrijfsplanning gehanteerde tijdshorizon en over alle materiële wijzigingen in de loop van de rapportageperiode.

6.1 Kapitaalbeleid

Het risico van een kapitaaltekort is één van de grootste risico's die EOC groep loopt. Een gedegen kapitaalbeleid behoort tot de kern van een beheerste bedrijfsvoering en is de resultante van een goed risicobeheer. Het kapitaalbeleid is onderdeel van de ORSA procedure. Op het kapitaalbeleid is dezelfde governance (goedkeuring beleid en verspreiding) van toepassing als op de ORSA procedure. Het kapitaalbeleid is goedgekeurd in de Raad van Commissarissen van 22 december 2017.

EOC is verplicht in de jaarstaten te rapporteren welke solvabiliteit zij zelf noodzakelijk acht gegeven haar risicoprofiel.

Jaarlijks wordt het kapitaalbeleid door de Raad van Bestuur gereviewd. Daarnaast voeren de sleutelfunctionarissen RMF, IA en Actuarieel), ieder vanuit zijn/haar specialisme, in het kader van de review op de ORSA tevens jaarlijks een review uit op het kapitaalbeleid.

Aspecten die een rol hebben gespeeld bij de bepaling van de interventieladder:

- Normen liggen ruim boven de interventiegrenzen van DNB.
- Normen zijn hoog genoeg om vertrouwen van de markt in EOC groep te waarborgen.
- Normen zijn hoog genoeg om vertrouwen van de toezichthouders in EOC groep te waarborgen.
- Normen zijn hoog genoeg om vertrouwen van de leden in EOC groep te waarborgen.
- Normen zijn hoog genoeg om onverwachte tegenvallers op te vangen en dat EOC haar zelfstandigheid kan bewaren.
- Normen zijn hoog genoeg rekening houdende met het feit dat EOC beperkte mogelijkheden heeft of het niet wenselijk vindt om direct aanvullend kapitaal te genereren.

EOC heeft een interventieladder opgesteld om de solvabiliteitsratio te beoordelen. Deze interventieladder is in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 10: Interventieladder kapitaalbeleid

EOC treft maatregelen om teveel aan vermogen te restitueren aan de leden.	
325% SCR	maximaal gewenste solvabiliteit
EOC borgt dat de solvabiliteitsratio gehandhaafd blijft tussen 225 en 325%	
225% SCR	gewenste solvabiliteit
EOC treft maatregelen zodat de solvabiliteitsratio stijgt tot boven de 225%.	
162,5% SCR	noodzakelijk geachte solvabiliteit (interne interventiegrens)
EOC treft noodmaatregelen zodat de solvabiliteitsratio stijgt tot boven de 162,5%	
?	interventiegrens DNB
DNB intervenueert.	
100% SCR	minimale norm DNB
DNB legt dwingende maatregelen op.	
100% MCR	absoluut minimum DNB
DNB trekt de vergunning in.	

Uit de interventieladder blijkt dat EOC een hogere solvabiliteit hanteert dan wettelijk noodzakelijk is. De redenen hiervoor zijn de lage risicobereidheid, dat EOC zekerheid wil bieden voor haar leden en het imago van solvabele verzekeraar (conform de verwachtingen van de leden) wil behouden. Bij het bepalen van de grenzen zijn alle materiële risico's meegenomen.

Daarnaast is in de afgelopen jaren gebleken dat de solvabiliteitsratio enigszins volatiel is geweest door wijzigingen in wetgeving en beleid. Ook kan in stresssituaties de volatiliteit toenemen als gevolg van ondermeer een toenemend schaderisico. (bron ORSA). Er zijn geen materiële risico's die niet adequaat tot uiting komen in de solvabiliteitseis.

De treden in de interventieladder zijn als volgt vastgesteld. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat ieder van de onderstaande gebeurtenissen plaats vinden in één jaar:

1. Beleggingsrisico:

- Door een marktschok welke eens in de 25 jaar verwacht mag worden dalen de beleggingen (aandelen, obligaties, hypotheekfondsen en vastgoed) met 20%.

2. Schaderisico:

- Door een schadeschok welke eens in de 25 jaar verwacht mag worden stijgt de netto schadelast in enig jaar met 17%.

Bovenstaand scenario zorgt voor een daling van de solvabiliteitsratio van circa 63%.

De 162,5% - noodzakelijke solvabiliteit

In het geval de solvabiliteit van EOC voldoet aan de grens van de noodzakelijke solvabiliteit en geen management acties zijn toegepast, dan vindt de RvB van EOC het acceptabel dat de kans bestaat dat de solvabiliteit van EOC eens in de 25 jaar naar de van 100% daalt. Dit betekent dat vanuit de 225% startpositie de RvB het acceptabel vindt dat eens in de 625 jaar de solvabiliteitsratio naar 100% daalt.

De 225% - minimaal gewenste solvabiliteit

In het geval de solvabiliteit van EOC voldoet aan de grens van de minimaal gewenste solvabiliteit en geen management acties zijn toegepast, dan vindt de RvB van EOC het acceptabel dat de kans bestaat dat de solvabiliteit van EOC eens in de 25 jaar onder grens van noodzakelijke solvabiliteit van 162,5% uitkomt.

325% - maximaal gewenste solvabiliteit

Voor de bepaling van deze norm wordt niet gekeken naar het bovenstaande scenario, maar naar de mogelijk toekomstige ontwikkelingen van de SCR. Hierbij is rekening gehouden met andere factoren:

- De norm moet hoog genoeg zijn om verzwaring van prudentiële wetgeving op te vangen (25%).
- De norm moet hoog genoeg zijn voor het doen van een (noodzakelijke) acquisitie (25%).
- De norm moet hoog genoeg zijn om het risicoprofiel te verhogen indien dat wenselijk is (25%).
- De norm moet hoog genoeg zijn om schommelingen in de SCR op te vangen in de tussenliggende kwartalen onder andere als gevolg van tegenpartij risico debiteuren (25%).

6.2 Eigen vermogen

Solvency II verdeelt het eigen vermogen in drie tiers. EOC heeft alleen tier 1 eigen vermogen. In deze paragraaf staat een toelichting over de structuur, omvang en kwaliteit van het kernvermogen.

Het eigen vermogen is op Solvency II grondslagen (marktwaaarde) en jaarrekening grondslagen bepaald. In hoofdstuk 5 zijn de verschillen toegelicht. Het belangrijkste verschil in de waardering betreft de technische voorziening. Het verschil in technische voorziening (na aftrek van belasting) onder beide grondslagen zorgt voor nagenoeg het gehele verschil in het eigen vermogen onder beide waarderingmethodieken. Twee andere verschillen zijn de waardering van de obligaties (+ € 0,6 miljoen voor belasting) en de waardering van vastgoed eigen gebruik (- € 0,9 miljoen voor belasting).

Tabel 11 met balansverschillen tussen BW en SII eigen vermogen EOC

Eigen vermogen (x € 1.000)	Waardering BW2 EOC	Waardering Solvency II EOC
Overige reserve	31.838	35.029
Waarborgkapitaal	4.318	4.318
Totaal eigen vermogen	36.155	39.346

Overige reserve en solvabiliteitspositie per 31 december 2019

Het eigen vermogen op jaarrekeninggrondslag (BW) van EOC Solo bedraagt € 36,2 miljoen. De aanwezige solvabiliteit op basis van de Solvency II grondslagen van EOC Solo bedraagt € 39,3 miljoen (2018 € 38,5 miljoen). De solvabiliteitseis op basis van Solvency II voor EOC Solo bedraagt € 14,8 miljoen (2018 € 14,3 miljoen). De solvabiliteitsratio op basis van Solvency II bedraagt derhalve 266% (2018 269%).

Overige reserve

De overige reserve is onder Solvency II hoger dan in de jaarrekening. Dit komt doordat de waardering van de technische voorziening onder Solvency II lager is dan in de jaarrekening. Hier komt bij dat de waarde van de obligaties onder Solvency II hoger is dan in de jaarrekening. De stijging in overige reserve wordt bij EOC deels teniet gedaan door het waarderen van de gebouwen op marktwaarde. Deze hebben onder Solvency II een lagere waardering dan in de jaarrekening. De overige reserve muteert met de winst of het verlies dat gemaakt is in het boekjaar.

Waarborgkapitaal

Het inleggeld is alleen van toepassing bij het lidmaatschap van EOC. Het inleggeld bij de beroepsvaart wordt opgebouwd in gelijke termijnen in acht jaar en bedraagt maximaal € 4.250. Het maximum is afhankelijk van de hoogte van de verzekerde som van het vaartuig in de beroeps- en pleziervaart en het tonnage in de beroepsvaart. In geval van beëindiging wordt de waarborgsom direct teruggestort. Eventueel nog openstaande premie wordt verrekend. Indien de solvabiliteitsmarge niet voldoet aan het wettelijk voorgeschreven minimum of indien gehele of gedeeltelijke terugbetaling van één of meer aandelen in het waarborgkapitaal ten gevolge zou hebben dat de solvabiliteitsmarge beneden het wettelijke voorgeschreven minimum zou dalen, zal slechts een zodanig bedrag worden terugbetaald, dat de solvabiliteitsmarge aan het wettelijke voorgeschreven minimum blijft voldoen. (Artikel 26 lid 4 van de statuten)

Het gestorte waarborgkapitaal is tier 1 kapitaal en is onderdeel van het kernvermogen omdat het permanent beschikbaar en achtergesteld is. (conform artikel 88 van de Solvency II richtlijn). Het nog niet gestorte deel van het waarborgkapitaal wordt niet verantwoord. (conform artikel 94 lid 1 van de Solvency II richtlijn). Over het waarborgkapitaal wordt geen rente berekend. In 2019 is het waarborgkapitaal afgenomen met € 0,24 miljoen (2018: - € 0,29 miljoen). Dit is het gevolg van de mutatie in de vloot waarbij voor nieuwe leden het waarborgkapitaal in acht jaar wordt opgebouwd, maar bij vertrekkende leden het kapitaal ineens wordt uitgekeerd.

Suppletiebijdrage

Op grond van de statuten artikel 28 kan EOC een tekort op de premie in rekening brengen bij haar leden. Volgens de richtlijn moet een dergelijke vordering meegenomen worden als Tier 2 kapitaal. EOC heeft een groot gedeelte van haar risico's echter herverzekerd, waardoor per saldo de resterende risico's op grote tekorten beperkt zijn en er in de praktijk geen gebruik gemaakt wordt van deze mogelijkheid. Daarom is deze mogelijke vordering ook niet opgenomen in de Solvency II balans.

Winsten opgenomen in toekomstige premies (EPIFP: Earned Profits In Future Premiums)

EOC kent alleen een jaarlijkse prolongatie per 1 januari van het komende jaar. De contractduur is dus maximaal een jaar. Hoewel op balansdatum bekend is hoeveel toekomstige premies er definitief zijn voor komende periode, wordt geen rekening gehouden met toekomstige winsten. De reden hiervan is dat verwachte winst op deze premies nihil is. Hierbij is aangesloten bij de combined ratio in de laatst uitgevoerde ORSA.

Toelichting verliescompensatie van technische voorzieningen

Er zijn geen producten waarbij verliescompensatie van technische voorzieningen van toepassing is.

6.3 Solvency Capital Ratio en Minimum Capital Ratio

In onderstaande overzichten is de MCR voor EOC gespecificeerd.

Tabel 12 MCR EOC Solo per 31 december 2019

MCR en SCR (in €)	31-12-2019	31-12-2018
Absoluut floor of the MCR	3.700.000	3.700.000
Combined MCR	4.658.785	4.180.078
MCR cap	6.644.788	6.451.614
MCR Floor	3.691.549	3.584.230
SCR - Standaard formule	14.766.196	14.336.920
Linear MCR	4.658.785	4.180.078

Voor EOC Solo bedraagt de MCR € 4.658.785 (2018: € 4.180.078) en de SCR € 14.766.196 (2018: € 14.336.920). Het beschikbaar eigen vermogen voor EOC Solo bedraagt € 39,3 miljoen (2018: € 38,5 miljoen). De SCR ratio voor EOC Solo bedraagt: 266% (2018: 269%).

De stijging van het vereiste kapitaal is het gevolg van:

- Toename van het verzekeringsrisico.
- Afname van de belastingadjustment.

De toename van het beschikbaar vermogen is het gevolg van het feit dat er op marktwaarde in 2020 een winst is geleden enerzijds en anderzijds dat de waarborgsommen zijn gedaald als gevolg van relatief meer mutaties in de portefeuille. Bij einde van de polis worden de waarborgsommen terugbetaald, bij een nieuwe polis worden de waarborgsommen gedurende een langere periode opgebouwd.

Toekomstvisie op de solvabiliteit

EOC streeft naar een stabiele tot lichte groei in verzekeringsportefeuille in verzekerde som en aantallen. Ook zien we de schadelast toenemen. Een deel van de toename in de schadelast zal ook in de premie verdisconteerd moeten worden. Het andere deel moet middels preventie, het aanpassen van voorwaarden en het realiseren van efficiency verrekend worden. Per saldo is de verwachting dat het bedrag in aan te houden risicokapitaal (de SCR, vereiste solvabiliteit) voor het schaderisico de komende jaren hierdoor groeit. Het SCR schaderisico vormt bij EOC het grootste deel van het aan te houden risicokapitaal. Op het gebied van tegenpartijrisico (herverzekeringsmarkt blijft stabiel) verwacht EOC tevens als gevolg van de hogere schadelasten een iets hoger aan te houden risicokapitaal. Van het marktrisico verwacht EOC een verhoging in verband met een aanpassing van het beleggingsbeleid. De impact van deze aanpassing op het aan te houden risicokapitaal bedraagt tussen 2017 en 2020 circa € 2 miljoen. De belastingadjustment die de laatste jaren lager is geworden als gevolg van aanpassing van het voorzieningsbeleid, schattingswijzigingen in 2018 en 2019 en de aanpassing van het belastingtarief de komende jaren (die is reeds verwerkt), zal gelijk blijven of licht dalen.

Het eigen vermogen (aanwezige solvabiliteit) van EOC zal als gevolg van het verwachte resultaat voor de komende jaren licht stijgen. Per saldo zou de SCR-ratio de komende jaren dan gelijk blijven of licht dalen. We verwachten dat het laagste punt per jaareinde van de SCR-ratio in 2021 rond de 245% zal liggen. In tussenliggende kwartalen zal deze als gevolg van de verwerking van de debiteurenpositie in de SCR wel lager kunnen liggen. De SCR-ratio wordt per kwartaal vastgesteld en geanalyseerd.

Verliesabsorberend vermogen van latente belastingen

De SCR is opgebouwd uit een basis SCR (BSCR) en de SCR voor het operationeel risico (SCR OR). Het verliesabsorberend vermogen van de latente belastingen wordt hierop in mindering gebracht. Voor EOC is het verliesabsorberend vermogen latente belastingen gelijk aan de belastingvordering (21,7%) behorende bij een verlies ter grootte van BSCR + SCR OR, gemaximeerd op de huidige uitgestelde belastingverplichting zoals opgenomen op de Solvency II balans. De terug te vorderen belasting n.a.v. verliezen wordt verrekend met de verschuldigde belasting op de balans. Mocht er uiteindelijk een belastingvordering ontstaan op de balans in plaats van een belastingschuld, dan wordt deze belastingvordering afgeboekt op het resultaat. Te betalen belasting naar aanleiding van winsten worden geacht gelijk afgehandeld en betaald te worden waardoor deze niet worden verwerkt in de belastingvoorziening op de balans. De gedachte hierbij is dat de onderbouwing van toekomstige winsten een lastige en voor discussie vatbare opgave is. De huidige aanwezige prudentie in de voorzieningen (het verschil in hoogte van de voorzieningen inclusief de risicomarge tussen Solvency II en de jaarrekening) geeft echter een betrouwbaar beeld van de ruimte die er is om in de toekomst op basis van aanpassing van het voorzieningenbeleid en de op de bedrijfseconomische balans volgende fiscale voorzieningen toekomstige winsten te kunnen realiseren. Als aanvulling hierop is het mogelijk ook nog een aparte onderbouwing van toekomstige winsten kan worden opgesteld. Omdat het bedrag echter gemaximeerd is op de hoogte van de latentie wordt daarvan afgezien.

6.4 Overige informatie

Leverage

EOC maakt geen gebruik van leverage (hefboomwerking) (oftewel tier 2 en 3 kapitaal) overweegt dit niet en acht dit ook niet noodzakelijk.